

Saturs

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

EURONEST parlamentārās asambleja

2016/C 193/01	Euronest parlamentārās asamblejas rezolūcija par ES dalībvalstu un Austrumeiropas partnervalstu kopējām nostājām un bažām par ārpolitiku un ārējiem draudiem šo valstu drošībai	1
2016/C 193/02	Euronest parlamentārās asamblejas rezolūcija par ES daudzgadu finanšu perspektīvām un to ietekmi uz ekonomisko sadarbību starp Austrumu partnerības valstīm	10
2016/C 193/03	Euronest parlamentārās asamblejas rezolūcija par politikas izstrādi attiecībā uz nekonvencionālo gāzi un potenciālo ietekmi uz ES un Austrumeiropas partnervalstu energotirgiem	13
2016/C 193/04	Euronest parlamentārās asamblejas rezolūcija par profesionālo kvalifikāciju, darba pieredzes un augstākās izglītības diplomu atzīšanu Boloņas procesa ietvaros	17
2016/C 193/05	Euronest parlamentārās asamblejas rezolūcija par Nadjas Savčenko lietu	23

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJA

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJAS REZOLŪCIJA ⁽¹⁾

par ES dalībvalstu un Austrumeiropas partnervalstu kopējām nostājām un bažām par ārpolitiku un ārējiem draudiem šo valstu drošībai

(2016/C 193/01)

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJA,

- ņemot vērā 2011. gada 3. maija *Euronest* parlamentārās asamblejas dibināšanas aktu,
 - ņemot vērā Austrumu partnerības samita kopīgo deklarāciju, kas tika pieņemta Rīgā 2015. gada 21.–22. maijā,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas Drošības programmu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 11. jūnija rezolūciju par stratēģiski militāro stāvokli Melnās jūras baseinā pēc tam, kad Krievija nelikumīgi anektēja Krimu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Komisijas 2015. gada 28. aprīļa paziņojumu par Eiropas Drošības programmu (COM(2015) 185),
- A. tā kā pēdējos gados starptautiskā drošības vide Eiropā ir krasi izmainījusies, ievērojami pieaugot globālajiem traucējumiem un rodoties jauniem reģionāliem un vietējiem konfliktiem Tuvajos Austrumos, Ziemeļāfrikā un Austrumeiropā; tā kā šo konfliktu un cilvēktiesību pārkāpumu pastāvīgums karadarbībā iesaistītajos reģionos ir radījis nepieredzētu tādu cilvēku kustību, kuri meklē aizsardzību kaimiņvalstīs un ES dalībvalstīs;
- B. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 21. pantu ES ir apņēmusies īstenot daudzpusējību kā globālās pārvaldības modeli; tā kā Apvienoto Nāciju Organizācija nodrošina unikālu starpvaldību forumu, kurā tās dalībvalstis var diskutēt un veikt kopīgus pasākumus saistībā ar globāliem jautājumiem, piemēram, miers un drošība, cilvēktiesības, konfliktu novēršana, atbrūnošanās un terorisma apkarošana; tā kā ES un tās dalībvalstis kopā ar partneriem un līdzīgi domājošām valstīm konstruktīvi piedalās Apvienoto Nāciju Organizācijā un citos starptautiskos forumos, lai reaģētu uz jautājumiem, kas rada bažas visā pasaulē un reģionos un kas ir saistīti ar starptautiskajām tiesībām;

⁽¹⁾ Pieņemta 2016. gada 22. martā Briselē Beļģijā.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0232.

- C. tā kā Eiropas kaimiņattiecību politika (EKP) tika izstrādāta nolūkā stiprināt Eiropas Savienības (ES) partnerības ar kaimiņvalstīm, lai tādējādi izveidotu kopīgu demokrātijas, cilvēktiesību ievērošanas, tiesiskuma, stabilitātes, drošības un labklājības telpu;
- D. atgādina, ka Eiropas Padomes Venēcijas komisijai ir pieredze un specializētas zināšanas konstitucionālo tiesību jomā;
- E. tā kā Austrumu partnerības pamatā ir saistības ievērot starptautisko tiesību principus un pamatvērtības, tostarp demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu;
- F. tā kā, parakstot divpusējos asociācijas nolīgumus ar Eiropas Savienību, Gruzija, Moldova un Ukraina kopā ar ES apņēmas sekmēt, saglabāt un stiprināt mieru un stabilitāti reģionālajos un starptautiskajos aspektos, kā vienu no politiskās asociācijas mērķiem;
- G. tā kā saskaņā ar Komisijas ceturto un pēdējo 2015. gada 18. decembrī pieņemto progresu ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā Gruzija īsteno vīzu režīma liberalizācijas rīcības plānu (VLAP) kopš 2012. gada jūnija, kad tika uzsākts ES un Gruzijas vīzu režīma liberalizācijas dialogs, Gruzija ir veikusi visas nepieciešamās reformas, lai nodrošinātu efektīvu un ilgtspējīgu visu to kritēriju sasniegšanu, kas izklāstīti VLAP otrā posma četrās daļās; tā kā saskaņā ar VLAP Gruzija ir īstenojusi vairākas likumdošanas un institucionālas reformas šādās jomās: dokumentu drošība, robežu pārvaldība, migrācijas pārvaldība un patvērums, sabiedriskā kārtība un drošība (organizētās noziedzības, korupcijas, kontrabandas, noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un narkotiku apkarošana; tiesu un tiesībsardzības iestāžu sadarbība; personas datu aizsardzība; un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, aizsardzība);
- H. tā kā 2015. gada 18. decembrī Komisija iepazīstināja ar sesto un pēdējo progresu ziņojumu par to, kā Ukraina īsteno VLAP;
- I. tā kā ES un Armēnija 2015. gada 7. decembrī uzsāka augsta līmeņa sarunas nolūkā panākt jaunu visaptverošu pamatnolīgumu, kurā būtu iekļauta politiskā, ekonomiskā un nozaru sadarbība;
- J. tā kā saskaņā ar 2015. gada 21. un 22. maijā pieņemto Austrumu partnerības samita kopīgo deklarāciju Krievijas agresija pret Ukrainu un Gruziju ir parādījusi, ka 21. gadsimtā nevar uzskatīt, ka suverenitātes un teritoriālās integritātes pamatprincipi ir paši par sevi saprotami;
- K. tā kā municijas, ieroču un teroristu kaujinieku iepļūšana no Krievijas nelegālu bruņotu grupējumu kontrolētās Ukrainas teritorijās ir radījusi daudzus cilvēku upurus, vairāk nekā divus miljonus iekšēji pārvietotu personu un bēgļu, kā arī pastāvīgu humanitāro krīzi;
- L. tā kā Krievija turpina Gruzijas reģionu Abhāzijas un Chinvali reģiona / Dienvidosetijas okupāciju un ir veikusi turpmākus pasākumus nolūkā panākt šo teritoriju faktisku aneksiju, pārkāpjot starptautisko tiesību pamatnormas un principus; tā kā ir notikusi etniskā tīrīšana un ir veiktas piespiedu demogrāfiskās izmaiņas teritorijās, kuras faktiski kontrolē okupācijas spēki, kas tajās pārkāpj cilvēktiesības, tostarp tiesības uz brīvu pārvietošanos, cilvēku savstarpējiem kontaktiem un izglītību dzimtajā valodā;
- M. tā kā Krievijas veiktā Krimas Autonomās Republikas un Sevastopoles pilsētas pagaidu okupācija, kā arī Krievijas militārā agresija Ukrainas Donbasā ir radījusi nopietnus cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpumus okupētajās teritorijās;
- N. tā kā Krievija un Eiropas Savienība ir savstarpēji piemērojušas tirdzniecības embargo; tā kā Krievija bez juridiskā pamata īstenoja patvaļīgus pasākumus, kas pārkāpj universālos standartus un kuriem trūkst pārredzamības, lai iekļautu melnajā sarakstā vairākus ES politiķus, liedzot tiem ieejot Krievijas teritorijā;
- O. tā kā konflikti Austrumeiropas partnervalstu teritorijās padara tās uzņēmīgākas pret politisko destabilizāciju un nopietni apdraud to ekonomisko un sociālo situāciju; tā kā turklāt šis konfliktu skartās teritorijas Eiropas kontinenta iekšienē un tā kaimiņos rada nopietnus draudus ES un tās partneriem;

- P. tā kā Ziemeļāfrikā un Tuvajos Austrumos ir plaši izplatīti nemieri, vardarbība un pilsoņu karš; tā kā nabadzība, resursu nepietiekamība, ar klimata pārmaiņām saistīta ietekme, cilvēktiesību pārkāpumi un ekonomiskā stagnācija rada lielu spiedienu iedzīvotājiem daudzās Āfrikas kontinenta un Tuvo Austrumu daļās, īpaši tādām minoritātēm kā kristieši un jezīdi, piespiežot viņus pamest savas mājas;
- Q. tā kā 2014. gada septembrī tika izveidota plaša starptautiska koalīcija, kuras mērķis ir sakaut teroristu organizāciju, kas sevi dēvē par "Irākas un Levantes Islāma valsti" (*ISIL/Da'esh*);
- R. tā kā partnervalstis sadarbojas ar Eiropas Savienību kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) jomā, īpaši attiecībā uz KDAP atbalstu drošības sektora reformām partnervalstīs;
- S. tā kā Ukraina 2005. gadā un Gruzija un Moldova 2012. gadā ar ES noslēdza pamatlīgumu par līdzdalību ES vadītajās krīzes pārvarēšanas operācijās; tā kā 2014. gadā Ukraina piedalījās ES kaujas grupu aktivitātēs un nodeva fregāti Eiropas Savienības vadītajiem jūras spēkiem (*EU NAVFOR*) Somālijā – operācijai *Atalanta*, turklāt tajā pašā gadā Moldova un Gruzija pirmo reizi piedalījās ES vadītās KDAP misijās, proti, ES militāras apmācības misijā (*EUTM*) Mali un ES militārajā operācijā Centrālāfrikas Republikā (*EUFOR RCA*);
- T. tā kā ES dalībvalstis un visas partnervalstis ir parakstījušas daudzpusējus atbruņošanās līgumus, kas saistīti ar masu iznīcināšanas ieročiem (MII), piemēram, Kodolieroču neizplatīšanas līgumu, Līgumu par kodolizmēģinājumu vispārējo aizliegumu un Ķīmisko ieroču konvenciju; tā kā 17 ES dalībvalstis un visas partnervalstis ir parakstījušas arī pielāgoto Līgumu par konvencionālajiem bruņotajiem spēkiem Eiropā;
- U. tā kā Eiropas Drošības programma 2015.–2020. gadam, ko ierosināja Komisija, nosaka trīs prioritātes, proti, terorisma apkarošanu un radikalizācijas novēršanu, organizētās noziedzības iznīcināšanu un kibernetizēto apkaršanu;
- V. tā kā dažas ES dalībvalstis, partnervalstis un kaimiņvalstis ir saskārušās ar ārēju agresiju, terora aktiem, pārrobežu organizēto noziedzību un kibernetizētiem, kuri dažās no šīm valstīm ir saistīti ar vardarbīgu politisko ekstrēmismu un reliģisko radikālismu; tā kā *ISIL/Da'esh* ir sponsorējusi uzbrukumus ES dalībvalstīs;
- W. tā kā ES un ASV ir iesaistījušās sarunās, lai izveidotu jaunu tirdzniecības nolīgumu, proti, transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību (*TTIP*);
- X. tā kā padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas (*DCFTA*) izveide starp Ukrainu un ES stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī; tā kā kopš tā laika Krievija ir piemērojusi Ukrainai ekonomiskas sankcijas, tostarp preču tranzīta ierobežojumus starp Ukrainu un Vidusāziju caur Krieviju;
- Y. tā kā lielākā daļa ES dalībvalstu un partnervalstu ir atkarīgas no ārējās enerģijas piegādes, tādēļ enerģijas pieejamībai ir izšķiroša nozīme, veidojot ģeopolitisko situāciju Eiropā; tā kā ES un tās partnervalstu enerģētikas politika nedrīkst apdraudēt Austrumu partnerības pamatvērtības vai šo valstu ārpolitikas saskaņotību;
- Z. tā kā ASV, Irāna, Krievija un citi dalībnieki ir tieši vai netieši iesaistīti reģionālajos konfliktos Sīrijā un Irākā un tādēļ varētu palīdzēt atrast politiskus risinājumus, lai šos konfliktus izbeigtu;
- AA. tā kā ietilgusi nestabilitāte un vardarbības eskalācija Lībijā rada ievērojamu drošības risku visai Eiropai kopumā;
- BB. tā kā Irāna, ES, Francija, Vācija, Apvienotā Karaliste, Ķīna, Krievija un ASV (ES3 + 3), kuras pārstāvji 2015. gada 14. jūlijā tikās Vīnē, ir panākuši tādu vienošanos par Irānas kodoljautājumu, kas ļauj pamazām atcelt ANO Drošības padomes sankcijas, kā arī daudzpusējās un valstu sankcijas, kas ir saistītas ar Irānas kodolprogrammu,
1. atgādina, ka Austrumu partnerības pamatā bija kopīga apņemšanās īstenot kopīgas vērtības, tostarp demokrātiju, tiesiskumu un ievērot cilvēktiesības, kā arī starptautisko tiesību un pamatbrīvību principus, kā arī panākt stabilitāti, drošību un labklājību ES, Austrumeiropas partnervalstīs un visā Eiropas kontinentā; uzsver, ka katrai Austrumu partnerības dalībvalstij ir jāgarantē nopietnu reformu procesa ieviešana un īstenošana un jāapkaro korupcijas mehānismi; uzsver ES atbalstošo lomu šajā jomā;

2. atzīmē, ka Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) pārskata rezultāti nodrošinās pamatu, lai 2016. gadā iesaistītos nopietnās diskusijās par to, kā ieviest praksē diferencētu pieeju trīs Austrumeiropas partneru, kuri ir noslēguši asociācijas nolīgumus, gadījumā;
3. piekrīt viedoklim, ka ES un tās partnervalstis saskaras ar daudzām un vienlaicīgām drošības problēmām, kuru būtība kļūst aizvien sarežģītāka, vidē, kuru raksturo globalizēta ekonomika, klimata pārmaiņas, starptautiskā mobilitāte, digitalizācija, izmaiņas demogrāfijas situācijā un migrācija, kā arī draudi, ko rada gan tradicionālie valstiskie dalībnieki, gan arī nevalstiskās organizācijas, kuras atbalsta terorismu vai starptautisko noziedzību;
4. aicina ES un tās partnervalstis veidot ciešākas politiskās attiecības un censties panākt attiecīgo ārpolitiku konvergenci un lielāko saskaņotību, lai risinātu kopējās problēmas un aizsargātu šo valstu drošību; uzsver, ka prioritāte ir jānodrošina kopīgiem centieniem atjaunot Eiropas drošības kārtību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; uzsver, ka šādas kārtības pamatā ir jābūt demokrātijas principiem, tiesiskumam, pamatvērtībām, cilvēktiesību ievērošanai, minoritāšu aizsardzībai, suverenitātei, neatkarībai un robežu neaizskaramībai;
5. atgādina, ka atkārtota iesaistišanās dialogā ar pilsonisko sabiedrību ir izšķiroša, lai nodrošinātu plašu atbalstu tiesībaizsardzības reformām;
6. noraida iespēju, ka Eiropas kontinents tiks no jauna sadalīts lielvaru ietekmes sfērās, kā uz to vedina Krievijas politika un rīcība; apstiprina principu, ka katrai valstij ir suverēnas tiesības brīvi un demokrātiski pieņemt lēmumus par savu ārpolitiku un drošības politiku, kā arī par dalību militārajās aliansēs; uzsver, ka saskaņā ar principiem, kas izklāstīti 1975. gada Helsinku Nobeiguma akta I pantā, katrai valstij Eiropā ir tiesības pašai izvēlēties, vai pievienoties kādam līgumam par aliansi, tostarp NATO dibināšanas līgumam;
7. uzskata, ka jāstiprina Apvienoto Nāciju Organizācijas demokrātiskā pārvaldība; šādā nolūkā aicina ANO dalībvalstis reformēt ANO Drošības padomi, lai tā labāk ņemtu vērā jauno situāciju pasaulē, un palielināt ANO Drošības padomes efektivitāti;
8. augstu vērtē Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) sistēmu kā iekļaujošu forumu dialogam par drošības jautājumiem un konfliktu atrisināšanu; aicina atjaunināt EDSO un sniegt tai atbilstīgu politisko un finansiālo atbalstu; uzsver, cik svarīgi ir turpināt ES, tās dalībvalstu, Austrumeiropas partnervalstu, ANO un EDSO sadarbību un kopīgus centienus krīžu situāciju pārvaldībā un miermīlīgu risinājumu meklēšanā konfliktiem Eiropā; tomēr pauž nožēlu par to, ka nav panākts būtisks progress, atrodot miermīlīgu risinājumu un vispārīgu noregulējumu tā dēvētajos iesaldētajos konfliktos, kas skar lielāku daļu no Austrumeiropas partnervalstīm, un aicina rīkoties efektīvāk un rezultatīvāk;
9. uzskata, ka darbam ar bēgļiem, pārvietotām personām un migrācijas plūsmām nepieciešama kopēja un holistiska pieeja ārpolitikai un migrācijas politikai, aptverot attīstību, konfliktu novēršanu un noregulēšanu, krīžu pārvaldību, pienākumu sadali, humāno palīdzību un kopīgus centienus sloga atvieglošanā; uzsver, ka ES ir obligāti jāsadarbjas ar tās kaimiņiem, ja tā vēlas efektīvi pārvaldīt bēgļu krīzi, vienlaikus aizsargājot Eiropas integrācijas sasniegumus saistībā ar personu brīvu pārvietošanos; turklāt uzsver, ka jāizstrādā īpašas procedūras, lai agrīni identificētu, reģistrētu un dokumentētu nepavadītus vai atšķirtus, iekšēji pārvietotus bērnus un citas neaizsargātas grupas un lai nodrošinātu viņu piekļuvi palīdzībai un pakalpojumiem;
10. uzsver, ka brīva un ilgtspējīga starptautiskā tirdzniecība ir izaugsmes dzinējspēks; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi izveidot brīvas un taisnīgas tirdzniecības attiecības un sekmēt ārvalstu ieguldījumus starp ES un Austrumeiropas partnervalstīm, lai veicinātu politisko konvergenci un ekonomisko integrāciju;
11. mudina partnervalstis īstenot reformas, kas garantē tiesu varas neatkarību; tāpat mudina partnervalstis novērst to, ka politiskie spēki izmantotu juridiskās sistēmas selektīva tiesiskuma īstenošanai;
12. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu neatkarība no politiskajām interesēm ir būtiska plašsaziņas līdzekļu vidē; uzskata, ka neatkarīgie plašsaziņas līdzekļi ir svarīgākais spēks, kas cīnās pret nepareizu informāciju un propagandu; tādēļ aicina partnervalstis pārtraukt rīcību, kas apdraud šādu plašsaziņas līdzekļu integritāti; ierosina, lai Eiropas Padomes Venēcijas komisija šajā ziņā palīdzētu partnervalstīm;

13. atzīmē, ka partnervalstīm ir jāapsver dažādas ārpolitikas iespējas, attīstot tirdzniecības attīstības ar ES un citiem kaimiņiem; uzsver, ka padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas (PVBTZ) ar ES, no vienas puses, un ar Gruziju, Moldovu un Ukrainu, no otras puses, mērķis ir ievērojami padziļināt attiecības un attīstīt tirdzniecību un piesaistīt ārvalstu ieguldījumus parakstītāju partneru vidū; uzver, ka PVBTZ un dziļākas tirdzniecības attiecības ar citiem partneriem nav savstarpēji izslēdzošas; uzskata, ka PVBTZ nav vienīgā iespēja veidot ES tirdzniecības politiku Austrumeiropas partneru virzienā; aicina ES sadarbībā ar tās partnervalstīm piedāvāt alternatīvus tirdzniecības pasākumus, kas pielāgoti to attiecīgajām vajadzībām un ierobežojumiem; pauž nosodījumu par tirdzniecības pretpasākumiem, kurus Krievija piemēroja Ukrainai pēc tam, kad stājās spēkā PVBTZ; aicina Komisiju ieviest pagaidu pretpasākumus, lai līdz minimumam samazinātu negatīvo Krievijas tirdzniecības sankciju ietekmi uz Ukrainu;
14. atzinīgi vērtē Komisijas pozitīvo novērtējumu par vīzu režīma liberalizācijas rīcības plāniem, kas paredzēti Ukrainai un Gruzijai; aicina Komisiju drīz iepazīstināt Eiropas Parlamentu ar vajadzīgo likumdošanas priekšlikumu un aicina Padomi atcelt vīzu prasības Ukrainas pilsoņiem;
15. aicina ES un ASV uzsākt diskusijas ar Austrumeiropas partnervalstīm, atklāti un pārredzami iesaistot visas ieinteresētās personas un pilsonisko sabiedrību, par TTIP iespējamo pozitīvo devumu ekonomikai un to, kā šīm valstīm varētu tikt nodrošināta labāka piekļuve tirgiem abos Atlantijas okeāna krastos;

Politika attiecībā uz Krieviju, Turciju un Irānu

16. nosoda propagandas un nepareizas informācijas politiku, kā arī konfrontācijas politiku un politisku vai ekonomisku spiedienu; pauž atbalstu ES stratēģiskajai komunikācijai; aicina ES stiprināt komunikāciju un sadarboties ar Austrumu partnervalstīm, lai pretdarbotos propagandai un nepareizai informācijai;
17. atkārtoti pauž stingru atbalstu Gruzijas suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās; šajā sakarībā pauž bažas attiecībā par notikumiem Gruzijas Abhāzijas reģionā un Chinvali reģionā / Dienvidosetijā, tostarp par Krievijas tā dēvēto "līgumu" īstenošanu, kuri paredz lielāku Krievijas iesaistīšanos Abhāzijas un Chinvali reģionā / Dienvidosetijā, pastāvīgu militāru nostiprināšanos šajās teritorijās, nelikumīgu dzeloņstieplu žogu un ceļa rādītāju uzstādīšanu okupācijas līnijas garumā un smago vietējo cilvēktiesību situāciju;
18. aicina Krieviju pilnībā ievērot Gruzijas suverenitāti un teritoriālo integritāti un tās starptautiski atzīto robežu neaizskaramību, atcelt tās lēmumu par Abhāzijas un Chinvali reģiona / Dienvidosetijas tā sauktās "neatkarības" atzīšanu un īstenot 2008. gada 12. augusta Līgumu par uguns pārtraukšanu; īpaši aicina Krieviju izbeigt Gruzijas teritoriju okupāciju, ļaut ES pārraudzības misijai un cilvēktiesību uzraudzības mehānismiem pilnībā un netraucēti piekļūt Gruzijas okupētajiem reģioniem un konstruktīvi iesaistīties Ženēvas starptautiskajās apspriedēs par būtiskiem jautājumiem, kas ietverti darba kārtībā, proti, par spēka nepielietošanu, starptautiskās drošības noteikumiem un drošu un cieņpilnu iekšēji pārvietoto personu un bēgļu atgriešanos;
19. nosoda ikvienu militāru darbību un agresiju Austrumeiropas partnervalstīs, kura apdraud Eiropas drošības kārtību, un uzstāj, ka vajadzīgs miermīlīgs strīdu risinājums, kas panākts saskaņā ar ANO Statūtiem, 1975. gada Helsinku Nobeiguma aktu, 1990. gada Parīzes Hartu jaunai Eiropai, Krievijas un NATO padomes dibināšanas aktu, Budapeštas memorandu un Krievijas un Ukrainas Sadraudzības, sadarbības un partnerības līgumu; aicina Minskas vienošanās, 1994. gada maijā starp Azerbaidžānu, Kalnu Karabahu un Armēniju parakstītā pamiera nolīguma un 2008. gada 12. augustā parakstītā Krievijas un Gruzijas pamiera puses īstenot savas saistības un nodrošināt pilnīgu šo nolīgumu īstenošanu;
20. aicina gāzes piegādātājamstis nekavējoties pārtraukt izmantot enerģijas pieejamību un cenas kā politisku instrumentu, lai izdarītu spiedienu uz ES dalībvalstīm un tās partnervalstīm; aicina ES un tās partnervalstis intensificēt centienus, lai dažādotu savu energoapgādi, izstrādātu alternatīvus enerģijas avotus, palielinātu energotaupību un izmantotu reversās gāzes plūsmas pasākumus, tādā veidā samazinot šo valstu atkarību no enerģijas importa;

21. uzsver, ka gāzes cauruļvada *Nord Stream 2* projekts ir pretrunā ES stratēģiskajām interesēm, piemēram, drošībai, dažādošanai, liberalizācijai un stipras enerģētikas savienības izveidošanai; tādēļ aicina Komisiju un Padomi ievērot noteikumus un mērķus, kas iekļauti trešajā enerģētikas paketē; mudina attiecīgās ES dalībvalstis pārtraukt jebkādu sadarbību ar uzņēmumu *Gazprom* attiecībā uz gāzes cauruļvadu projektu *Nord Stream 2*;
22. pauž bažas par militāru incidentu risku Eiropā, kur Krievija un NATO nesēn ir izvietojusi lielākus militārus spēkus un aprīkojumu, īpaši Austrumeiropā, Melnās jūras baseinā, Baltijas jūras valstīs un Arktikas reģiona jūrā; uzskata, ka NATO un Krievijas sadarbību, kura tiek veidota kopš Aukstā kara beigām, nopietni apdraud Eiropas miera kārtības, kuras pamatā ir likums, pārkāpšana, kuras piemērs ir Krievijas nelikumīgā Krimas okupācija un aneksija; iesaka NATO un Krievijai saglabāt atvērtus komunikācijas kanālus un izskatīt jaunas iniciatīvas, lai izvairītos no incidentiem;
23. mudina, lai Krievija kā okupētāja valsts, nodrošinātu visu cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā, tostarp nacionālo minoritāšu, īpaši Krimas tatāru, ukraiņu un citu Krimā dzīvojošo neaizsargāto grupu, tiesības un brīvības, un rūpētos, ka attiecīgās starptautiskās cilvēktiesību struktūras var brīvi un netraucēti īstenot uzraudzības pasākumus pussalas teritorijā;
24. uzsver, ka ES un jebkuras partnervalsts efektīvu attiecību un ciešākas sadarbības izveide sniedz labumu visiem; tādēļ aicina ES, tās partnervalstis un Turciju noturēt augsta līmeņa dialogu par ārpolitikas un drošības politikas jautājumiem, piešķirot prioritāti Tuvo Austrumu konfliktiem un drošības jautājumiem un to ietekmei uz migrācijas plūsmām;
25. atzīst Turcijas ievērojamo atbildību un augsti vērtējamus centienus sniegt humāno palīdzību, nodrošināt aizsardzību cilvēkiem, kas bēg no kara un iznīcības Sīrijā un Irākā, un īstenot drošības pasākumus; atzinīgi vērtē ES un Turcijas rīcības plānu, lai kopīgi novērstu migrācijas un bēgļu plūsmu radītās problēmas Eiropā, un aicina abas puses pastiprināt sadarbību nolūkā nodrošināt ātrāku šā plāna īstenošanu;
26. atkārtoti – lai nodrošinātu stabilitāti un labklājību reģionā, ir ārkārtīgi svarīgi sagatavot pamatu Turcijas un Armēnijas dialogam; aicina bez priekšnoteikumiem īstenot nolīgumus, kas iekļauti protokolos par abu valstu attiecību normalizāciju⁽¹⁾, vienlaikus ar Turcijas un Armēnijas sabiedrību izlīguma procesu; uzsver, ka Eiropas kontinentā nav pieņemama slēgto robežu politika;
27. aicina turpināt Armēnijas un Azerbaidžānas dialogu EDSO Minskas grupas līdzpriekšsēdētāju pārraudzībā, tostarp valstu prezidentu līmenī, lai panāktu noturīgu un miermīlīgu noregulējumu, kas sniegtu stabilitāti un izlīgumu, paverot iespējas reģionālai attīstībai un sadarbībai;
28. atzinīgi vērtē ES3 + 3 un Irānas vienošanos par Irānas kodolprogrammu; sagaida, ka pakāpeniski no 2016. gada sākuma tiks atceltas Irānai piemērotās sankcijas saistībā ar kodoljautājumu, ar noteikumu, ka tā īsteno savas saistības; atzīmē, ka iespēja mīkstināt sankcijas Irānai rada jaunas ekonomiskas iespējas ES, tās dalībvalstīm un partnervalstīm; uzskata, ka Kaukāzs var būt pirmais pasaules reģions, kurš var gūt ievērojamu labumu no jaunā un pozitīvā ieguldījumu klimata, kas izveidosies pēc tam, kas tiks noslēgts nolīgums ar Irānu un mīkstinātas tai piemērotās sankcijas; aicina ES un tās partnerus sadarboties, paplašinot ekonomiskās saites ar Irānu, un atklāt un, iespējams, uzsākt jaunus kopīgu interešu projektus, īpaši transporta un enerģētikas jomās;

Palielināt iesaistīšanos Tuvajos Austrumos un Ziemeļāfrikā

29. uzsver, ka pastāv vairākas ļoti nopietnas un savstarpēji saistītas politiskas, ekonomiskas, sociālas un vides problēmas, kuras ir destabilizējušas Tuvo Austrumu un Āfrikas valstis; atzīmē, ka tikmēr, kamēr šīs valstis saskaras ar nemieriem, cilvēktiesību pārkāpumiem un politisko nestabilitāti, tās un to kaimiņvalstis var saskarties ar nozīmīgiem draudiem to drošībai;
30. pauž bažas par dzimumu līdztiesības pasliktināšanos un aizvien lielāko pret sievietēm vērsto vardarbību un apspiešanu, kā arī tolerances trūkumu pret etniskajām un reliģiskajām minoritātēm dažās Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas valstīs; uzskata, ka šī negatīvā tendence var radīt spriedzi šajās sabiedrībās un var sagatavot vidi jauniem konfliktiem un citām negatīvām sekām, piemēram, iedzīvotāju pārvietošanai vai bēgļu plūsmām;

⁽¹⁾ Protokols par diplomātisko attiecību nodibināšanu (2009) un Protokols par divpusēju attiecību veidošanu starp Turcijas Republiku un Armēnijas Republiku.

31. pauž aicinājumu pēc jaunas pieejas drošības jautājumiem šajā reģionā un attiecīgo valstu sadarbības, veidojot stratēģiskas partnerības, kas aptver dažādas politikas jomas, tostarp palīdzību attīstības jomā, kultūru sadarbību, pielāgošanos klimata pārmaiņām, konfliktu novēršanu un robežkontroles pārvaldību;
32. aicina ES un tās partnervalstis darīt visu iespējamo, lai ietekmētu attiecīgās partijas nolūkā izbeigt pilsoņu karu Sīrijā un sagatavoties politiskam risinājumam; uzskata, ka *ISIL/Da'esh* un citiem ANO sarakstā iekļautiem teroristu grupējumiem nedrīkst būt nekāda vara Sīrijas pēckara periodā vai politiskajā nākotnē; uzskata, ka civiliedzīvotāju aizsardzībai Sīrijā ir jābūt starptautiskās sabiedrības prioritātei, un tādēļ aicina konflikta puses pārtraukt nesamērīgus un neselektīvus uzbrukumus, tostarp uz civiliedzīvotāju zonām mērķētas artilērijas apšaudes, un nepieļaut šķēršļus humānās palīdzības nonākšanai pie civiliedzīvotājiem konflikta zonās;
33. atzīmē, ka uzbrukumi civiliedzīvotājiem un cilvēktiesību pārkāpumi Sīrijā ir veicinājuši teroristu grupējumu, īpaši *ISIL/Da'esh* ietekmes palielināšanos; uzskata, ka *ISIL/Da'esh* rada draudus starptautiskajam mieram un drošībai un ka šī organizācija ir būtiski pasliktinājusi stabilitāti Irākā, Sīrijā un plašā Tuvo Austrumu reģionā, nesot atbildību par sistemātiskiem cilvēktiesību un starptautisko tiesību pārkāpumiem, tostarp tišām civiliedzīvotāju slepkavībām un atsevišķu personu un veselu kopienu vajāšanām, papildus daudzām citām zvērībām; atzinīgi vērtē starptautiskās koalīcijas partneru apņemšanos turpināt apkarot *ISIL/Da'esh*;
34. uzskata, ka visa Tuvo Austrumu reģiona stabilitātei ārkārtīgi svarīgi ir atsākt miera procesu Izraēlas un Palestīnas konfliktā, lai panāktu noturīgu visaptverošu noregulējumu, kurā būtu ievērotas starptautiskās tiesības un kura pamatā būtu divu valstu princips;

Sadarbības izvēršana drošības un aizsardzības jomā

35. atzīmē, ka ārējie un iekšējie drošības apdraudējumi ir kļuvuši vēl vairāk savstarpēji saistīti un sarežģītāki un tādēļ tos ir grūtāk paredzēt; īpaši norāda un hibrīddraudiem, kuri ir saistīti ar militāro un nemilitāro līdzekļu izmantošanu, sākot no izlūkošanas, politiskas kūdīšanas un nepareizas informēšanas līdz kibernetiskiem uzbrukumiem un ekonomiskam spiedienam;
36. aicina ES un Austrumeiropas partnervalstis pārdomāt un īstenot jaunus kopīgus pasākumus, lai aizkavētu un apkarotu jaunus drošības apdraudējumus, cita starpā palielinot sadarbību un apmainoties ar būtisku informāciju; atbalsta ES un tās partnervalstu sadarbības izvēršanu drošības un aizsardzības jomā, īpaši saistībā ar Austrumu partnerības kolēģiju sadarbībai šajā jomā; aicina ES pastiprināt drošības un konflikta kontekstā izpratnes komponenti Eiropas kaimiņattiecību politikā un Austrumu partnerībā, koncentrējot vairāk iniciatīvu un resursu drošības sektora reformai (DSR), pretterorismam, sadarbībai KDAP jautājumos, organizētajai noziedzībai un robežu pārvaldībai; uzsver, cik svarīga ir tiesu iestāžu un policijas sadarbība, piemēram, ar Eiropola un *Eurojust* palīdzību;
37. atzinīgi vērtē jaunās prioritātes pārskatītajā EKP, kā arī ES nodomu pastiprināt sadarbību ar tās partnervalstīm tādās jomās kā konfliktu novēršana, cīņa pret terorismu, radikalizācijas, organizētās noziedzības apkarošana, robežu pārvaldība un drošības sektora reforma; uzskata, ka šādi sadarbībai jābūt lietišķai un vērstai pret kopīgiem drošības apdraudējumiem un jāveicina kopīgas pūles dzīvotspējīgam konfliktu noregulējumam, tostarp ar pastiprinātu dalību KDAP misijās un apmācības darbībās, kā arī ar darbībām, lai nodrošinātu masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanu un cīņu pret nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču tirdzniecību;
38. uzskata, ka ciešāka sadarbība ir nepieciešama īpaši tādēļ, lai palielinātu zināšanas par ES koncepcijām attiecībā uz drošības sektora reformu partnervalstīs; aicina ES un tās dalībvalstis turpināt sniegt atbalstu partnervalstīm reformu veikšanā, pienācīgu valsts iestāžu veidošanā un labas prakses īstenošanā attiecībā uz drošības jautājumiem, piemēram, krīžu pārvaldību un izlūkošanu; uzsver, ka nepieciešama pareiza to valsts iestāžu parlamentāra uzraudzība, kuras ir atbildīgas par drošību un izlūkošanu;
39. uzsver nepieciešamību stiprināt ES un tās partnervalstu izturību, kas ir spēja izturēt iekšēju un ārēju spiedienu un satricinājumus, tostarp hibrīddraudus, un pielāgoties tiem; uzsver, ka šajā nolūkā ir būtiski novērst krīžu pamatcēloņus, stiprināt valsts iestādes, veicināt tiesiskumu un neatkarīgas tiesu iestādes, kā arī īstenot efektīvus pasākumus korupcijas apkarošanai; aicina ES atbalstīt partnervalstu civilās drošības sektora reformas, jo tām ir izšķiroša nozīme, lai veidotu sabiedrības izturību pret pēkšņiem un dažādiem satricinājumiem;

40. ierosina partnervalstīm stiprināt sadarbību ar ES drošības un aizsardzības jomā un atrast tādu pieeju militārajām stratēģijām, kas būtu kopīga ar ES; atzinīgi vērtē Gruzijas, Moldovas un Ukrainas dalību ES vadītajās krīžu pārvaldības operācijās un uzsver, ka tas ilgtermiņā palielinās ES un tās partneru militāro sadarbību; ierosina Gruzijai un Moldovai apsvērt dalību ES kaujas grupu aktivitātēs; ierosina ES aktīvāk iesaistīties miermīlīgā konfliktu noregulējumā Austrumeiropas partnervalstu teritorijās;
41. uzsver, ka jāsaglabā stabilitāte Moldovā saistībā ar tās politisko krīzi, arī attiecībā uz pašreizējo Piedņestras konfliktu, kurš ir jārisina iekļaujošās un atklātās sarunās;
42. uzskata, ka steidzami ir jāatrisina "iesaldētie konflikti" Eiropas kaimiņvalstīs (Piedņestrā, Abhāzijā un Dienvidosetijā, un Kalnu Karabahā), lai radītu stabilitāti reģionā; uzskata, ka Austrumeiropas partnervalstīm ir ciešāk jāsadarbojas, lai izveidotu stingru pamatu reģionālās integrācijas panākšanai;

Atbrūošanās īstenošana un ieroču izplatīšanas un kontrabandas riska novēršana

43. aicina ES, tās dalībvalstis un partnervalstis aktīvi censties veicināt daudzpusējo atbrūošanās līgumu universālumu; mudina ES un tās dalībvalstis labāk izmantot potenciālu sekmēt un atbalstīt kopīgas atbrūošanās operācijas, iesaistot partnervalstis;
44. aicina spēcīgāk pievērsties ieroču kontroles nozīmei drošības politikā un nelegālu ieroču tirdzniecības apkarošanai; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Apvienoto Nāciju Organizācijas Ieroču tirdzniecības līguma stāšanos spēkā 2014. gada decembrī, jo tā mērķis ir atbildības un pārredzamības stiprināšana ieroču tirdzniecībā; mudina Austrumeiropas partnervalstis pievienoties ES kopējai nostājai par ieroču eksportu;
45. atbalsta ES un tās partnervalstu sadarbību, lai mazinātu risku, ko rada masu iznīcināšanas ieroči (MII) un MII sastāvdaļu un ķīmisku, bioloģisku, radioloģisku un kodola ieroču (CBRN) izplatīšana un kontrabanda; aicina turpināt attīstīt prasmes un projektu atbalsta līdzekļus, kas paredzēti ES CBRN Izcilības centram Dienvidaustrumeiropai/Dienvidkaukāzam/Moldovai/Ukrainai;
46. mudina ES ņemt vērā Krievijas veikto intensīvo militarizāciju nelikumīgi okupētajā Krimā, tostarp kodolieroču izvietošanu, kas ir nopietns drauds ES, Melnās jūras un Vidusjūras reģiona drošībai; aicina Krieviju ievērot Ukrainas kā bezkodolieroču valsts statusu tās starptautiski atzītajās robežās;

Terorisma, organizētās noziedzības un kibernoziēdzības apkarošana

47. uzsver globālas un reģionālas daudzpusējas un starpvalstu sadarbības nozīmi saistībā ar terorisma, organizētās noziedzības un kibernoziēdzības radīto problēmu risināšanu, kā tas uzsvērts Komisijas 2015. gada 28. aprīļa paziņojumā par Eiropas Drošības programmu; tādēļ aicina ES dalībvalstis un partnervalstis stiprināt sadarbību starp tiesībsargāšanas iestādēm, kas apkaro terorismu, transnacionālo un pārrobežu noziedzību, piemēram, cilvēku tirdzniecību – īpaši sieviešu un bērnu, narkotiku, ieroču un kultūras preču tirdzniecību – un ekonomisko noziedzību un kibernoziēdzību; mudina partnervalstis pastiprināt savu sadarbību šajās jomās reģionālā līmenī;
48. mudina ES, tās dalībvalstis un partnervalstis izmantot efektīvu pieeju terorisma apkarošanas politikai savā valstī un ārpus tās; īpaši ierosina novērst vietējas izcelsmes terorisma (piemēram, politisko un reliģisko ekstrēmismu) pamatcēloņus, apkarot teroristu organizāciju vervēšanu un izskaust mudināšanu terora aktu veikšanai; aicina pilnībā izmantot ES ārpolitiku un attīstības politiku, lai apkarotu nabadzību, diskrimināciju un marginalizāciju, korupciju, sekmēt labu pārvaldību un novērst un atrisināt konfliktus, jo šie elementi ir būtiski neaizsargātu sabiedrības grupu nosargāšanai no ekstrēmisma propagandas;
49. norāda, ka reģionā ir izplatīta organizētā noziedzība un korupcija un ka minētās problēmas ir jārisina, lai nepieļautu iespējamu negatīvu ietekmi uz reģionālo integrāciju un palielinātu demokrātisko iestāžu uzticamību;

50. aicina ES dalībvalstis un Komisiju stiprināt sadarbību ar interneta uzņēmumiem un sociālo tīklu platformu un to starpā, lai ierobežotu piekļuvi teroristu materiāliem tiešsaistē un izdzēstu teroristu propagandu, vienlaikus nodrošinot pamattiesību, īpaši datu privātuma un datu aizsardzības tiesību, ievērošanu;
 51. uzdod līdzpriekšsēdētājiem šo rezolūciju nosūtīt Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu komisāram, Eiropas Ārējās darbības dienestam un ES dalībvalstu un Austrumeiropas partnervalstu valdībām un parlamentiem.
-

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJAS REZOLŪCIJA ⁽¹⁾**par ES daudzgadu finanšu perspektīvām un to ietekmi uz ekonomisko sadarbību starp Austrumu partnerības valstīm**

(2016/C 193/02)

EURONEST PARLAMENTĀRĀ ASAMBLEJA,

- ņemot vērā Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) attīstību kopš 2004. gada un jo īpaši Komisijas progresa ziņojumus par tās īstenošanu,
 - ņemot vērā Komisijas un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2015. gada 18. novembra kopīgo paziņojumu par EKP pārskatīšanu un Padomes 2015. gada 14. decembra secinājumus par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu,
 - ņemot vērā Austrumu partnerības vairāku augstākā līmeņa sanāksmju kopīgās deklarācijas, bet jo īpaši jaunāko kopīgo deklarāciju, kas tika pieņemta 2015. gada 22. maijā Rīgā,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā divpusējos asociācijas nolīgumus, ko Eiropas Savienība noslēgusi attiecīgi ar Ukrainu, Gruziju un Moldovas Republiku, un šo nolīgumu pagaidu piemērošanu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu,
 - ņemot vērā Reglamentu,
- A. tā kā Austrumu partnerība ir radījusi nozīmīgu politisko satvaru attiecību stiprināšanai, ātrākai politisko saikņu nodibināšanai un ekonomiskās integrācijas veicināšanai starp ES un Austrumu partnervalstīm, atbalstot politiskās un sociālekonomiskās reformas un sekmējot šo valstu tiesību aktu un politikas nostādņu tuvināšanos ES tiesību aktiem un politikas nostādņem;
- B. tā kā Austrumu partnerība arī stiprina attiecības pašu partneru starpā, veicinot informācijas un pieredzes apmaiņu par reformām daudzās jomās un vienotu standartu pieņemšanu;
- C. tā kā katrai partnervalstij ir suverēnas tiesības brīvi izvēlēties iesaistes līmeni un mērķus, ko tā cer īstenot attiecībās ar Eiropas Savienību un ar citām reģionālajām un starptautiskajām organizācijām;
- D. tā kā četras no sešām Austrumu partnervalstīm ir Pasaules Tirdzniecības organizācijas locekles (Armēnija, Gruzija, Moldovas Republika un Ukraina);
- E. tā kā plašas kaimiņvalstu daļas joprojām ietekmē bruņoti vai "iesaldēti" konflikti, kas kavē ekonomiskās, sociālās un politiskās pārmaiņas, kā arī reģionālo sadarbību, stabilitāti un drošību;
- F. tā kā saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu 2014.–2020. gadam, kuram kopumā ir paredzēti EUR 15,4 miljardi, reģionāliem projektiem austrumu kaimiņvalstīs ir piešķirti no EUR 741 līdz 906 miljoni; tā kā citi līdzekļi, kas pieejami no šā instrumenta, ir paredzēti divpusējai sadarbībai starp ES un kaimiņvalstīm, kā arī reģionāliem projektiem dienviņu kaimiņvalstīs un pārrobežu sadarbībai;
- G. tā kā Komisija 2015. gada 18. novembra paziņojumā par EKP pārskatīšanu ir darījusi zināmu savu nodomu veikt padziļinātu novērtējumu, lai izstrādātu variantus, tostarp instrumentu, ar kuru varētu labāk un efektīvāk risināt kaimiņvalsti finanšu vajadzības,

⁽¹⁾ Pieņemta 2016. gada 22. martā Briselē Beļģijā.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA-PROV(2015)0272.

Reģionālās ekonomiskās sadarbības starp austrumu partnervalstīm uzlabošana

1. uzsver, ka Austrumu partnerības valstīs kultūras ziņā un vēsturiski ir cieši saistītas savā starpā, kā arī ar Eiropas Savienību un tām ir kopīgs Eiropas mantojums un vērtības;
2. uzsver, ka ekonomiskā integrācija starp Austrumu partnerības valstīm patlaban ir relatīvi zemā līmenī; uzsver, ka dziļāka tirgus integrācija starp Austrumu partnerības valstīm palīdzētu stimulēt ekonomikas izaugsmi šajā reģionā, kā arī radītu tur politiskus ieguvumus un sekmētu uzticības veidošanos un samierināšanos;
3. uzskata, ka Austrumu partnerības galvenais mērķis ir partnervalstu un Eiropas Savienības politikas un ekonomikas integrācija, un *Euronest* parlamentārajai asamblejai būtu jāpastiprina centieni veicināt partnervalstu savstarpējās saites; atzinīgi vērtē to, ka 2015. gada 18. novembra kopīgajā paziņojumā par EKP pārskatīšanu ir uzsvērtā nepieciešamība stiprināt sadarbību starp kaimiņvalstīm, tomēr pauž nožēlu par to, ka pārāk maz uzmanības ir veltīts Austrumu partnerības daudzpusējai dimensijai;
4. aicina ES un Austrumeiropas partnervalstis enerģiski iesaistīties konkrētu pasākumu izstrādē, lai veicinātu reģionālo ekonomisko sadarbību; uzskata, ka tas būtu jā dara, pamatojoties uz to faktoru analīzi, kas kavē reģionālo ekonomisko integrāciju, uz kopīgām interesēm un jomām, kuras visvairāk varētu gūt labumu no šādas attīstības;
5. uzsver, ka divpusēju padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*) izveide ar Ukrainu, Gruziju un Moldovas Republiku ir būtisks instruments modernai, pārredzamai un prognozējamai tirdzniecībai, regulējuma tuvināšanai, kā arī ārvalstu tiešām investīcijām, kas nodrošina darbavieta radīšanu un ilgtermiņa izaugsmi; uzskata, ka ES un šīs trīs asociētās Austrumu partnervalstis varētu paredzēt daudzpusējas dimensijas izveidi starp pašām *DCFTA* valstīm ar galīgo mērķi – izveidot ekonomikas zonu, kas balstās uz PTO noteikumiem un suverēnām izvēlēm, kā norādīts 2015. gada 18. novembra paziņojumā par EKP pārskatīšanu;
6. atzīst, ka partnervalstis var izmantot dažādas iespējas, lai stiprinātu ekonomiskās un tirdzniecības attiecības ar ES un savām kaimiņvalstīm; tomēr uzskata, ka ir iespējas turpmākai sadarbībai starp ES un partnervalstīm, kuras nevēlas noslēgt asociācijas nolīgumu un *DCFTA*, pilnībā ievērojot visu pušu starptautiskās saistības; uzsver, ka starptautisko standartu pieņemšana, cita starpā pamatojoties uz PTO noteikumiem, varētu būt efektīvs veids, kā pārvarēt tehniskos šķēršļus; šajā sakarībā atzinīgi vērtē priekšlikumu, kas ietverts 2015. gada 18. novembra paziņojumā par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu, parakstīt nolīgumus par rūpniecisko izstrādājumu atbilstības novērtēšanu un atzīšanu (*ACAA*), kas ļautu īstenot rūpniecisko izstrādājumu brīvu apriti noteiktās nozarēs;
7. vērš uzmanību uz tiem veiksmīgiem ekonomiskās integrācijas piemēriem Centrāleiropā, Austrumeiropā, kā arī Rietumbalkānu valstīs, kuri lielā mērā varētu būt labs paraugs tam, kā padziļināt ekonomisko integrāciju starp Austrumu partnerības valstīm;
8. uzsver, ka šādam scenārijam ir nepieciešama kopīga politiskā griba ar Austrumu partnervalstīm; tāpēc aicina Austrumu partnervalstis apsvērt savas savstarpējās attiecības, lai stiprinātu turpmāko sadarbību, un aicina ES sniegt zinātību un atbalstu, lai palīdzētu saviem partneriem izpētīt jaunas iespējas kopīgai ekonomikas attīstībai; uzskata, ka lielākai konverģencei un sadarbībai, jo īpaši attiecībā uz sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem, tehniskajiem noteikumiem un atbilstības novērtēšanu, savstarpējo administratīvo palīdzību muitas jautājumos, digitālā tirgus saskaņošanu, publisko iepirkumu, transportu, vīzām un apmaiņu izglītības jomā ir liels potenciāls iedzīvotāju labklājības uzlabošanai visās partnervalstīs un šādas darbības varētu ievērojami uzlabot uzņēmējdarbības vidi, kā arī ekonomikas dalībnieku spēju iesaistīties vērtību ķēdēs visā reģionā;
9. uzsver brīvu un atvērtu ceļu nozīmi; uzsver nepieciešamību liberalizēt transporta veidus valstīm, kurām nav tiešas piekļuves ostām un jūras termināļiem;

ES finanšu instrumenti, kas paredzēti, lai uzlabotu ekonomisko reģionālo integrāciju

10. norāda, ka ES finansiāli atbalsta reģionālo integrāciju, izmantojot kopīgu tuvināšanos ES standartiem un labākajai praksei, jo īpaši izmantojot Eiropas kaimiņattiecību instrumentu; vērš uzmanību uz to, ka lielākā daļa budžeta ir veltīta divpusējām attiecībām starp ES un Austrumu partnervalstīm, bet daži finanšu instrumenti atbalsta vai nu projektus, ko īsteno visā EKP teritorijā, vai jo paši Austrumu partnerības reģionālo dimensiju;

11. ņem vērā “Reģionālās austrumu programmas” ietvaros īstenotos projektus; norāda, ka nav skaidrs, kādā mērā šīs programmas palīdz padziļināt reģionālo integrāciju; tādēļ aicina Komisiju iekļaut šo dimensiju savos ziņojumos;
 12. atzinīgi vērtē to, ka vairāku ES programmu mērķis ir uzlabot regulatīvos standartus un tehniskos standartus Austrumu partnerības valstīs, jo tas ir nepieciešams, lai radītu iespēju padziļināt Austrumu partnerības valstu ekonomisko sadarbību gan starp šīm dalībvalstīm, gan arī starp tām un ES dalībvalstīm; gaida konkrētākus priekšlikumus no Komisijas un EĀDD attiecībā uz ES tehniskās palīdzības instrumentu (TAIEX un mērķsadarbības) modernizāciju un stratēģisko saskaņošanu, kā norādīts 2015. gada 18. novembra kopīgajā paziņojumā; uzskata, ka ES tehniskā palīdzība būtu jāsniedz ne tikai divpusējā, bet arī daudzpusējā līmenī, lai nodrošinātu koordināciju un palīdzētu izveidot kopējus reglamentējošus noteikumus visā reģionā;
 13. atzinīgi vērtē to, ka Komisija nākamgad sāks īstenot tādu padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonas (DCFTA) mehānismu maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas turpmākajos 10 gados no ES budžeta sniegs dotācijas aptuveni EUR 200 miljonu apmērā; norāda, ka ar šo mehānismu ir paredzēts radīt jaunus ieguldījumus vismaz EUR 2 miljardu apmērā maziem un vidējiem uzņēmumiem trijās Austrumu partnerības valstīs, kuras ar ES ir noslēgušas DCFTA; uzsver, ka nepietiekama piekļuve finansējumam ir viena no galvenajām problēmām, ar ko saskaras MVU; aicina ES nodrošināt, ka MVU ātri saņem šos līdzekļus, un pārliecināties, ka ES atbalsts saņēmējiem ir skaidri redzams un ka MVU ir labi informēti par šo iniciatīvu; aicina Komisiju apsvērt iespēju šajā mehānismā piešķirt iespējas reģionālai sadarbībai;
 14. uzskata, ka ar ES atbalstu vien nepietiek, jo ES iestādēm, it īpaši Eiropas Investīciju bankai, jāpaļaujas uz partnera bankām, lai tās vietējos finanšu tirgos izmaksātu šos aizdevumus; mudina partnervalstis īstenot būtiskās reformas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pietiekamus tirgus nosacījumus MVU;
 15. atzinīgi vērtē Austrumu partnerības 2. platformas “Ekonomikas integrācija un konverģence ar ES politikas virzieniem” ietvaros īstenotos centienus, ko koordinē Komisija, jo šī platforma ir dialoga forums, kura mērķis ir sekmēt pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu brīvā tirgus ekonomikas attīstību partnervalstīs; aicina Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai stiprinātu šīs platformas pilnvaras un to pārveidotu par stratēģiskāku struktūru, kas noteiktu jomas, kurās apmaiņa ar labāko praksi un standartu tuvināšana visvairāk sekmētu ekonomisko integrāciju ne tikai ar ES, bet arī starpreģionālā līmenī;
 16. atzinīgi vērtē priekšlikumu par to, ka ES būtu jāpalīdz partnervalstīm modernizēt savu tautsaimniecību, lai panāktu ilgtspējīgu izaugsmi, kā norādīts 2015. gada 18. novembra kopīgajā paziņojumā; norāda, ka Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros būtu jāveicina un jāuztur efektīva sadarbība, ņemot vērā divpusējo projektus par asociācijas nolīguma īstenošanu, izmantojot dalībvalstu ekspertu palīdzību;
 17. uzskata, ka Austrumu partnerības valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentam vajadzētu būt iesaistītiem šajā stratēģiskākajā pieejā un ka *Euronest* parlamentārā asambleja varētu sniegt vērtīgu ieguldījumu;
 18. uzdod līdzpriekšsēdētājiem nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestam, kā arī dalībvalstu un Austrumu partnerības valstu valdībām un parlamentiem.
-

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJAS REZOLŪCIJA ⁽¹⁾**par politikas izstrādi attiecībā uz nekonvencionālo gāzi un potenciālo ietekmi uz ES un Austrumeiropas partnervalstu energotirgiem**

(2016/C 193/03)

EURONEST PARLAMENTĀRĀ ASAMBLEJA,

- ņemot vērā 2011. gada 3. maija Euronest parlamentārās asamblejas dibināšanas aktu,
- ņemot vērā Austrumu partnerības samitā Rīgā 2015. gada 21. un 22. maijā pieņemto kopīgo deklarāciju,
- ņemot vērā Eiropadomes 2014. gada 24. oktobra secinājumus par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam,
- ņemot vērā ANO Klimata pārmaiņu konferencē, kas notika Parīzē no 2015. gada 30. novembra līdz 10. decembrim, pieņemtos lēmumus,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2014. gada 5. februāra rezolūciju par klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2013. gada 14. marta rezolūciju par “Enerģētikas ceļvedi 2050” – enerģija nākotnei ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2012. gada 12. jūnija rezolūciju par sadarbības veidošanu enerģētikas politikā ar partneriem ārpus ES robežām – stratēģiska pieeja drošas, ilgtspējīgas un konkurētspējīgas energoapgādes nodrošināšanai ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 22. janvāra paziņojumu “Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam” (COM(2014)0015),
- ņemot vērā Armēnijas, Azerbaidžānas, Baltkrievijas, Gruzijas, Moldovas un Ukrainas valsts stratēģijas dokumentus enerģētikas jomā laikposmam līdz 2020. un līdz 2030. gadam,
- ņemot vērā Austrumu partnerības 2014.–2017. gada galvenos mērķus un darba programmu (3. platforma “Energoapgādes drošība”),
- ņemot vērā Austrumeiropas energoefektivitātes un vides partnerības (E5P) izveidi 2009. gadā,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 194. pantu, kurā teikts, ka tā nosacījumu par Savienības pasākumu izveidi piemērošana enerģētikas jomā cita starpā nekādi neskar citu Līgumu nosacījumu, tostarp jo īpaši 192. panta 2. punkta, piemērošanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 30. maija Direktīvu 94/22/EK par noteikumiem attiecībā uz atļauju piešķiršanu un izmantošanu ogļūdeņražu meklēšanai, izpētei un ieguvei ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2014. un 2015. gada ziņojumus Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem par Enerģētikas kopienas darbību,

⁽¹⁾ Pieņemta 2016. gada 22. martā Briselē, Beļģijā.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0094.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0088.

⁽⁴⁾ OV C 332 E, 15.11.2013., 28. lpp.

⁽⁵⁾ OVL 164, 30.6.1994., 3. lpp.

- A. tā kā ES dalībvalstis un to Austrumeiropas partnervalstis ir primāri atbildīgas par savu energoresursu struktūru un augošā enerģijas pieprasījuma apmierināšanu un ES dalībvalstīm ir jārikojas saskaņā ar LESD 194. pantu un tādejādi jānodrošina energotirgus darbība un energoapgādes drošība un jāveicina energoefektivitāte un taupība, atjaunojamās enerģijas attīstība un energotīklu starpsavienojumi;
- B. tā kā enerģētikas nozarē vērojamas straujas pārmaiņas, kas izpaužas kā aizvien lielāka globāla konkurence par resursiem, energocenu pieaugums un lielākas cenu atšķirības salīdzinājumā ar dažiem no mūsu galvenajiem sāncensiem, un šādos apstākļos Eiropas ekonomikām un iedzīvotājiem nepieciešama ilgtspējīga enerģija par pieņemamām cenām un droša un uzticama energoapgāde;
- C. tā kā mūsu valstīm joprojām ir jārisina vairāki ar enerģētiku saistīti jautājumi, tostarp dekarbonizācija, pieaugošā importa atkarība no viena piegādes monopola (un ar to saistītie energoapgādes drošības riski), enerģijas piegādes kā politiskās ietekmes līdzeklis, iekšējā energotirgus pabeigšana, enerģētiskā nabadzība un energocenu ietekme uz konkurētspēju;
- D. tā kā nekonvencionālo ogļūdeņražu izmantošana potenciāli var stiprināt vietējos energoavotus un samazināt atkarību no importa;
- E. tā kā metodes, kas saistītas ar lielpatēriņa hidropārrāvumu metodi jeb frekingu, rada bažas par ietekmi uz sabiedrības veselību un vidi;
- F. tā kā Komisija vēlas nodrošināt vides integritāti nekonvencionālo ogļūdeņražu, piemēram, slānekļa gāzes, ieguvē un pārlicināties, ka riski, kas var rasties no individuāliem projektiem, un kumulatīvā attīstība tiek pienācīgi pārvaldīta ES dalībvalstīs, kuras vēlas izpētīt vai izmantot šādus resursus;
- G. tā kā 2014. gada 22. janvārī Komisija atbildēja uz aicinājumiem steidzami rīkoties, pieņemot ieteikumu, kura mērķis ir palīdzēt nodrošināt skaidrību un prognozējamību publiskajām iestādēm, tirgus dalībniekiem un iedzīvotājiem;
- H. tā kā Komisijas 2014. gada 22. janvāra Ieteikumā 2014/70/ES par principu minimumu, kas jāievēro ogļūdeņražu (piemēram, slānekļa gāzes) izpētē un ieguvē ar lielpatēriņa hidropārrāvumu metodi (!) ES dalībvalstis tika aicinātas ievērot principu minimumu attiecībā uz to savu tiesību aktu īstenošanu vai pielāgošanu, kuri piemērojami ogļūdeņražu izpētei un ieguvei ar lielpatēriņa hidropārrāvumu metodi;
- I. tā kā, neraugoties uz to, ka pasaules ekonomikas krīze un zemas naftas cenas negatīvi ietekmēja investīcijas nekonvencionālā fosilā kurināmā ieguvē, starptautiskajām finanšu iestādēm joprojām ir nozīmīga loma valsts līdzekļu un aizdevumu piesaistīšanā šādām investīcijām;
- J. tā kā slānekļa gāzes iegulas, kas tiek atklātas valstīs, kurām iepriekš nebija izmantojamu gāzes rezervju, dod iespēju valstīm, kas importē dabasgāzi, kļūt par ražotājām, ļaujot tām nodrošināt ilgtermiņa dabasgāzes patēriņu no iekšzemes avota un/vai kļūt par eksportētājām, izmantojot jaunizstrādāto sašķidrināto dabasgāzi (LNG);
- K. tā kā ES un tās Austrumeiropas partnervalstīm ir jāņem vērā vispārējā konkurētspēja, kas piemīt to ekonomikām un nozarēm, kas nodarbojas ar ogļūdeņražu, piemēram, fosilo kurināmo, ieguvē, veidojot atbilstošu politiku, lai noteiktu pienācīgus rūpniecības nozarēm, kuras izstrādā jaunus veidus, kā iegūt nekonvencionālos fosilos kurināmos šādu resursu izpētes vai ieguves kontekstā,
1. uzsver, cik svarīga ir ES palīdzība saistībā ar politikas ieteikumiem, kas izklāstīti Ieteikumā 2014/70/ES;
 2. atbalsta Ieteikumā 2014/70/ES izklāstītos minimālos principus, kas paredzēti, lai nodrošinātu sabiedrības veselības, klimata un vides aizsardzību, resursu efektīvu izmantošanu un to, ka konkurence attiecībā uz ekspluatāciju, būvniecību un darbību tiek organizēta pārredzami, kā arī sabiedrības informētību; aicina tās ES dalībvalstis, kas vēlas izmantot hidropārrāvumu metodi, ievērot šos principus;
 3. prasa izveidot nosacījumus, kas nepieciešami drošai un efektīvai ogļūdeņražu (piemēram, slānekļa gāzes) izpētei un ieguvei ar lielpatēriņa hidropārrāvumu metodi;

(!) OVL 39, 8.2.2014., 72. lpp.

4. uzsver, ka Austrumeiropas partnervalstīm ir jāņem vērā sabiedrības bažas par visām hidropārrāvumu metodes iespējamajām negatīvajām sekām un jānodrošina augstākie vides, sociālie, sabiedrības veselības, efektivitātes un drošuma standarti, kā arī pārredzama konkurence attiecībā uz nekonvencionālās gāzes ieguves ekspluatāciju, būvniecību un darbību; uzsver arī nepieciešamību izvairīties no vides un veselības apdraudējumiem;
5. vērš uzmanību uz konkrētām problēmām saistībā ar dabasgāzes izmantošanu, ņemot vērā, ka dabasgāze pašlaik nodrošina ceturto daļu no ES primārā energopatēriņa un varētu palīdzēt samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas īstermiņā un vidējā termiņā, ja ar to aizstātu oglekļietilpīgākus fosilos kurināmos; jo īpaši uzsver, ka patērētāju līmenī reģioni, kur izmanto ar naftu saistītu apkuri, varētu samazināt emisijas, mudinot ēku īpašniekus pāriet uz dabasgāzes apkuri; norāda, ka šos reģionus nevajadzētu atturēt no energoefektivitātes palielināšanas tādās būtiskās jomās kā ēkas vai atjaunojamo energoresursu maksimāla izmantošana;
6. atbalsta slānekļa gāzes izpēti ES dalībvalstīs, jo tā varētu aizstāt citus oglekļietilpīgākus fosilos kurināmos un būtu vietējs dabasgāzes avots (tādējādi samazinot atkarību no citiem energopiegādātājiem) un potenciāls dzinējspēks darbvietu radīšanai un ekonomikas izaugsmei, kā arī radītu papildu avotus publiskajiem ieņēmumiem;
7. uzsver gan potenciālās jaunās iespējas, gan problēmas saistībā ar slānekļa gāzes ieguvi, kā norādīts Ieteikumā 2014/70/ES;
8. prasa pastiprināt fundamentālo un lietišķo zinātņu pētniecību un tematiskos pētījumus par zinātnisko prognozēšanu un izveidot meklēšanas zonas slānekļa, augsta organisko vielu satura un akmeņogļu iegulu metāna gāzes izstrādei, kas var būt saistīta ar gāzes ieguvi visos naftas, gāzes un akmeņogļu baseinos;
9. uzsver nepieciešamību sagatavot normatīvo un tehnisko dokumentāciju un padarīt to atbilstošu starptautiskajiem rūpniecības standartiem, lai varētu veikt efektīvu meklēšanu, izpēti un ieguvi attiecībā uz slānekļa gāzes slāni Austrumu partnerības valstīs;
10. prasa uzlabot tiesību aktus attiecībā uz augsnes apakškārtas izmantošanu naftas un gāzes ieguvei un novērtēt, nepieļaut un novērst augsnes apakškārtas izmantošanas negatīvo un potenciāli negatīvo ietekmi uz vidi un sabiedrību;

Iespējamā ietekme uz energotirgiem ES dalībvalstīs un Austrumu partnerības valstīs

11. uzskata, ka slānekļa gāzes projekti var dot tiešus vai netiešus ekonomiskus ieguvumus ES dalībvalstīm un Austrumu partnerības valstīm, reģioniem, vietējām kopienām, uzņēmumiem un iedzīvotājiem, piemēram, reģionālas investīcijas infrastruktūrā, tiešas vai netiešas nodarbinātības iespējas un publiskos ieņēmumus nodokļu, nodevu un atlīdzību veidā;
12. norāda uz ASV piemēru, kur nekonvencionālā gāze pašlaik veido 60 % no iekšzemes gāzes ieguves, turklāt augstākais pieauguma rādītājs ir slānekļa gāzei; norāda, ka šī vietējās dabasgāzes ieguves ievērojamā pieauguma rezultātā gāzes cenas ASV pazeminājās un tas uz laiku ietekmēja LNG importa cenu ES;
13. pieņem zināšanai Eiropadomes 2013. gada 22. maija secinājumus, kuros uzsvērts, ka nepieciešams panākt Eiropas energoapgādes dažādošanu un attīstīt vietējos energoresursus, lai nodrošinātu energoapgādes drošību, mazinātu ES dalībvalstu ārējo energoatkarību un veicinātu ekonomikas izaugsmi;
14. atgādina, ka ES ilgtermiņa mērķis saistībā ar Austrumu partnerības valstīm ir kļūt par resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku; uzskata, ka dabasgāzei un jauniem drošu un ilgtspējīgu vietējo fosilo kurināmo avotiem, piemēram, dabasgāzei no slānekļa formācijām, var būt būtiska nozīme enerģētikas nozares pārveidošanā, jo īpaši, ja tiek aizstāti oglekļietilpīgāki fosilie kurināmie; uzskata, ka jebkurā gadījumā, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas no mūsu energosistēmas, būs nepieciešami turpmāki uzlabojumi energoefektivitātē un energotaupībā un plašāk jāizmanto ilgtspējīgas tehnoloģijas, jo īpaši atjaunojamās enerģijas;
15. aicina Baltkrieviju apturēt kodolspēkstacijas būvniecību, līdz būs veikts patiesi neatkarīgs ietekmes uz vidi novērtējums attiecībā uz tās būvniecību un darbību, sagatavojot to atklātā un pārredzamā veidā, pilnībā ievērojot spēkā esošos starptautiskos kodoldrošuma un vides drošības standartus un prasības, piemēram, Espo un Orhūsas konvencijas un drošuma standartus, ko noteikusi Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra (IAEA), un iesaistot visas ieinteresētās puses, lai nodrošinātu, ka netiek pieļauti kompromisi attiecībā uz vides aizsardzību un kodoldrošumu;

16. aicina Austrumeiropas partnervalstu valdības darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu pārredzamību sarunās par enerģētikas nolīgumiem ar trešām valstīm, jo īpaši tādām, par kurām ir zināms, ka tās izmanto energoresursus kā ārpolitikas līdzekli.

Pamatinformācija par Ukrainu un ES sadarbību enerģētikas nozarē

Slānekļa gāze un metāna gāze, kuras kopā dēvē par “nekonvencionālo gāzi”, izraisa ievērojamu interesi attiecībā uz to, lai palielinātu ogļūdeņražu resursus un sekmētu Ukrainas neatkarību enerģētikas jomā.

Netradicionālo ogļūdeņražu jēdziens ietver slānekļa gāzi, blīvo iežu gāzes rezervuāra klintis (vai centrālā baseina tipa gāzi) un slānekļa naftas, ogļu slāņa metāna un gāzes hidratu iegulas. Ukrainā ir izredzes izmantot visu veidu nekonvencionālo ogļūdeņražu atradnes.

Paredzamos iegūstamos slānekļa gāzes resursus Ukrainā dažādi eksperti iepriekš ir novērtējuši no 7 līdz 15 triljoniem m³. Lielākā daļa ekspertu uzskata, ka Ukraina ieņem ceturto vietu Eiropā (pēc Polijas, Francijas un Norvēģijas) pēc slānekļa gāzes resursiem.

Viens no galvenajiem faktoriem, kas nepieciešami, lai Ukrainas ekonomika darbotos efektīvi, ir apmierināt valsts vajadzības pēc minerālresursiem, galvenokārt degvielām un enerģijas. Līdztekus energopatēriņa samazināšanai prioritāte ir jāpiešķir jaunas meklēšanas tehnoloģijas izstrādei un ražošanai un citu dabīgu energoavotu, tostarp nekonvencionālo avotu, izmantošanai.

Lai attīstītu slānekļa gāzes jomu, ir nepieciešams ieviest modernas tehnoloģijas atradņu atklāšanai, testēšanai, intensifikācijai (jo īpaši ar spēcīgu daudzpakāpju sašķelšanu) un izmantošanai un piesaistīt ievērojamas investīcijas, kuru Ukrainai nav.

Ukrainas un ES sadarbība enerģētikas nozarē notiek saskaņā ar ES un Ukrainas asociācijas nolīgumu un asociācijas programmu, ES un Ukrainas saprašanās memorandu par sadarbību enerģētikas jomā, kā arī Enerģētikas kopienas dibināšanas līgumu.

Nekonvencionālo ogļūdeņražu resursu ražošanas attīstību, jo īpaši slānekļa gāzes gadījumā, ierobežo vairāki faktori, tostarp tas, ka trūkst tiesību aktu, kas reglamentētu šāda veida izejvielas.

Kā Enerģētikas kopienas dalībnieci Ukrainai ir pienākums īstenot trešo enerģētikas paketi. Tā patlaban reformē enerģētikas nozari un pielāgo savus tiesību aktus saskaņā ar attiecīgajām saistībām. Starp neseniem sasniegumiem ir jāmin tas, ka tika pieņemts likums par dabasgāzes tirgu, kura mērķis ir izveidot efektīvu un konkurētspējīgu vidi šajā nozarē.

Lai veiktu nozares reformas 2015. gadā, Ukraina plānoja sagatavot un pieņemt vairākus tiesību aktus par gāzes un elektrības tirgu liberalizāciju.

Jo īpaši Ukrainas Enerģētikas un ogļrūpniecības ministrija sadarbībā ar Enerģētikas kopienas sekretariātu sagatavoja likumu par dabasgāzes tirgu saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un Regulu (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem.

Minētais likums nosaka tiesisko regulējumu gāzes nozares reformai un plānu tās īstenošanai saskaņā ar Eiropas tiesību aktiem enerģētikas jomā, tostarp trešo enerģētikas paketi.

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJAS REZOLŪCIJA ⁽¹⁾**par profesionālo kvalifikāciju, darba pieredzes un augstākās izglītības diplomu atzīšanu Boloņas procesa ietvaros**

(2016/C 193/04)

EURONEST PARLAMENTĀRĀ ASAMBLEJA,

- ņemot vērā Rīgā 2015. gada 21. un 22. maijā notikušajā Austrumu partnerības samītā pieņemto kopīgo deklarāciju, kuras pamatā ir iepriekšējos gados līdzīgos apstākļos pieņemtās Viļņas un Varšavas deklarācijas,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2013. gada 23. oktobra rezolūciju “Eiropas kaimiņattiecību politika, virzība uz spēcīgāku partnerību – EP nostāja attiecībā uz 2012. gada progresa ziņojumiem”,
- ņemot vērā 2011. gada 3. maija Aktu par *Euronest* parlamentārās asamblejas dibināšanu,
- ņemot vērā Erevānā 2015. gada 14. un 15. maijā notikušajā Ceturtajā Boloņas politikas forumā un Eiropas augstākās izglītības telpas (EHEA) Ministru konferencē pieņemto oficiālo paziņojumu (komunikē),
- ņemot vērā *Euronest* parlamentārās asamblejas 2012. gada 3. aprīļa rezolūciju par pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu Austrumu partnerības valstīs, tostarp jautājumu par valdības un pilsoniskās sabiedrības sadarbību un jautājumu par reformām, kuru mērķis ir pilsoniskās sabiedrības iespēju palielināšana,
- ņemot vērā Sorbonnas kopīgo deklarāciju par Eiropas augstākās izglītības sistēmas arhitektūras saskaņošanu, ko 1998. gada 25. maijā Parīzē parakstīja Francijas, Vācijas, Itālijas un Apvienotās Karalistes izglītības ministri,
- ņemot vērā kopīgo deklarāciju, ko 1999. gada 19. jūnijā Boloņā parakstīja 29 Eiropas valstu izglītības ministri (turpmāk – “Boloņas deklarācija”),
- ņemot vērā 2010. gada 12. marta Budapeštas–Vīnes deklarāciju, kuru pieņēma 47 valstu izglītības ministri un ar kuru oficiāli tika uzsākta EHEA darbība,
- ņemot vērā Bukarestē 2012. gada 26. un 27. aprīlī notikušajā Ministru konferencē un Trešajā Boloņas politikas forumā pieņemto oficiālo paziņojumu (komunikē),
- ņemot vērā Bukarestē 2012. gada 26. un 27. aprīlī notikušajā EHEA Ministru konferencē pieņemto stratēģiju mobilitātei Eiropas augstākās izglītības telpā 2020. gada perspektīvā,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Direktīvu 2013/55/ES par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 28. septembra ieteikumu, lai atvieglinātu dalībvalstu vienotu īstermiņa vīzu izsniegšanu trešo valstu pētniekiem, kuri zinātniskās pētniecības nolūkā pārvietojas Kopienā,
- ņemot vērā ziņojumu *The European Higher Education Area in 2015 – Bologna Process Implementation Report* (“Eiropas augstākās izglītības telpa 2015. gadā – ziņojums par Boloņas procesa īstenošanu”),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (“ET 2020”),

(¹) Pieņemta 2016. gada 22. martā Briselē Beļģijā.

- ņemot vērā Padomes 2010. gada 11. maija secinājumus par augstākās izglītības starptautisko aspektu izvēšanu,
 - ņemot vērā Padomes 2011. gada 28. jūnija ieteikumus par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, un par jauniešu mācību mobilitātes veicināšanu,
 - ņemot vērā ziņojumu *The European Higher Education Area in 2012 – Bologna Process Implementation Report* ("Eiropas augstākās izglītības telpa 2012. gadā – ziņojums par Boloņas procesa īstenošanu"),
 - ņemot vērā Erevānā 2011. gada 8. un 9. septembrī notikušās starptautiskās konferences par augstākās izglītības finansēšanu noslēguma ziņojumu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 23. septembra rezolūciju par Boloņas procesu un studentu mobilitāti,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 31. marta ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar Boloņas procesa īstenošanu,
 - ņemot vērā starp Eiropas Savienību un Gruzijas valdību, Moldovas valdību un Ukrainas valdību noslēgtos asociācijas nolīgumus,
 - ņemot vērā *Erasmus+* un *Erasmus Mundus* stipendiju programmas,
 - ņemot vērā Konvenciju par to kvalifikāciju atzīšanu Eiropas reģionā, kuras attiecas uz augstāko izglītību (*CETS* Nr. 165, Lisabona, 1997. gada 11. aprīlis),
- A. tā kā, neraugoties uz Boloņas procesa un Eiropas augstākās izglītības telpas ieviešanas sekmīgo gaitu, augstākās izglītības diplomu savstarpēja atzīšana starp ES un Austrumu partnerības valstīm joprojām ir sarežģīts un dārgs process;
- B. tā kā dažās ES dalībvalstīs Austrumu partnerības valstu studentiem nākas saskarties ar to, ka pienācīga kvalifikāciju atzīšana ir saistīta ar grūtībām un dažkārt izrādās neiespējama, savukārt studenti no ES valstīm reizumis piedzīvo līdzīgas problēmas Austrumu partnerības valstīs;
- C. tā kā šķēršļi, kas kavē diplomu un kvalifikāciju atzīšanu, var traucēt izvērst akadēmisko un profesionālo mobilitāti un kultūras sakarus starp abām iesaistītajām pusēm, kā arī apgrūtināt zinātniskās pētniecības veicināšanu un kavēt vispārēju progresu daudzās zinātnes nozarēs Eiropā;
- D. tā kā neeksistē pasākumi, ar kuriem tiktu nodrošināta vienlīdzīga pieeja Austrumu partnerības valstu / Boloņas procesa un Eiropas augstākās izglītības telpas dalībvalstu pilsoņu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai, un šis apstāklis liedz daudziem augsti kvalificētiem speciālistiem, kas pārstāv virkni reglamentētu profesiju, piemēram, veselības aprūpes, sociālā darba, izglītības, arhitektūras un būvniecības u. c. jomās (piemēram, būvinženieriem), pilnveidot savas prasmes, praktizējot tās Eiropas Savienībā, un līdz ar to izpaliek ne vien iespēja viņiem dot vērtīgas zināšanas savai valstij, bet arī iespēja novērst augsti kvalificēta darbaspēka deficītu ES dalībvalstīs;
- E. tā kā ir ārkārtīgi nepieciešams, lai Austrumu partnerības valstīs tiktu veidots vairāk pētniecības institūciju, tostarp doktorantūras skolu, tā piedāvājot vietējiem studentiem vairāk iespēju veidot karjeru pētniecībā;
- F. tā kā gan pašā ES, gan starp ES un Austrumu partnerības valstīm, kuras ir Boloņas procesa / Eiropas augstākās izglītības telpas dalībvalstis, ir vērojamas atšķirīgas pieejas kvalifikāciju atzīšanai;
- G. tā kā Boloņas procesa / Eiropas augstākās izglītības telpas dalībvalstīs nenotiek ārvalstīs iegūtu kvalifikāciju atzīšanas procesa saskaņošana un trūkst arī ekonomiski izdevīgu mehānismu reaģēšanai un informācijas sniegšanai;
- H. tā kā vairāk nekā divās trešdaļās iesaistīto valstu galīgo lēmumu pieņemšana par citās valstīs iegūtu kvalifikāciju atzīšanu ir pašu augstākās izglītības iestāžu ziņā;

- I. tā kā daudzās Austrumu partnerības valstīs joprojām sagādā bažas jautājumi, kas saistīti ar taisnīgu pieeju, pārredzamību, standartiem un atbildību daudzās augstākās izglītības iestādēs;
- J. tā kā Austrumu partnerības valstu augstākās izglītības iestādēs un reizumis arī ES valstīs joprojām var sastapties ar korupciju, birokrātiju, konservatīvu attieksmi, nenoteiktību un novecojušu mentalitāti un pret šīm parādībām ir jāvērsas un jācinās;
- K. tā kā valstu akadēmiskās atzīšanas informācijas centru (*ENIC/NARIC*) tīkls ir vadošais tīkls, kas nodrošina iespēju apmainīties ar informāciju par atzīšanu un izstrādā instrumentus procedūru atzīšanai, politikas nostādnes un praktiskus pasākumus, ko var izmantot, lai informētu sabiedrību un partnerus un palīdzētu iesaistītajām valstīm un svarīgākajām politiskajām struktūrām izprast atzīšanas procesu, vienlaikus stimulējot valstu tiesību aktu un procedūru pielāgošanu atbilstoši ES praksei;
- L. tā kā augstskolas ir vietas, kurās tiek stimulēta jaunu ideju attīstīšana, un tās īsteno akadēmisko attīstību, balstoties uz vārda un domas brīvību; tā kā šajos apstākļos var veidoties konflikts ar politiski motivētu spiedienu, bieži vien pakļaujot studentus aizskaršanai un pat cilvēktiesību pārkāpumiem;
- M. tā kā *Erasmus+* programmas ir izšķirīgas nozīmes instrumenti, kas izmantojami gan ES, gan Austrumu partnerības valstu augstākās izglītības iestāžu modernizēšanai, starptautiskās sadarbības stimulēšanai ar ES iestādēm un augstākās izglītības reformēšanas un studentu mobilitātes palielināšanas atbalstam,

Vispārīgie principi

1. apstiprina, ka kvalitatīvas augstākās izglītības savstarpēja atzīšana Eiropas Savienības un Austrumu partnerības valstu studentiem, kā arī profesionālās kvalifikācijas atzīšana attiecībā uz nozīmīgākajām reglamentētajām profesijām un pilnīga abpusēji gūtas darba pieredzes atzīšana var būt būtiski faktori, lai paplašinātu un uzlabotu starpkultūru un sociālekonomiskos sakarus un veicinātu mieru, attīstību, labklājību un stabilitāti;
2. atzinīgi vērtē asociācijas nolīgumu parakstīšanu ar trim Austrumu partnerības valstīm un gaida, ka šis pavērsiens pozitīvi ietekmēs diplomu, kvalifikāciju, prasmju un darba pieredzes savstarpējo atzīšanu; uzskata, ka prioritārs uzdevums ir rast konstruktīvus un noturīgus veidus sadarbībai ar pārējām Austrumu partnerības valstīm, lai nodrošinātu sadarbības turpināšanos šajā un citās jomās; vienlaikus norāda, ka asociācijas nolīgumi paredz komunikācijas un sadarbības pilnveidošanas instrumentus valdību un parlamentu līmenī un varētu kalpot par pamatu turpmākai sadarbībai, tostarp valstu atzīšanas informācijas centru izveidei, kopīgas Eiropas profesionālās kartes (*EPC*) ieviešanai ES un Austrumu partnerības valstīs un ekonomiski izdevīgu informēšanas un brīdināšanas mehānismu izstrādei, izmantojot iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*IMI*), starp Eiropas Savienību un tās Austrumu partneriem;
3. uzsver, ka Boloņas process nekādā gadījumā nav vienvirziena sistēma, bet gan ir vērstas uz augstākās izglītības un akadēmiskās mobilitātes attīstības sekmēšanu starp Eiropas Savienību un Austrumu partnerības valstīm un ka abu pušu dalībniekiem ir nepieciešamas labākas piekļuves iespējas augstākās izglītības iestādēm, diplomu atzīšanai, dalībai stipendiju programmās un neierobežotas iespējas tikt akceptētiem dažādās augstākās izglītības sistēmās, ja ir izpildīti visi nepieciešamie akadēmiskie kritēriji;
4. uzsver, ka pašreizējā situācija, kad pastāvīgu sistēmisko problēmu dēļ daudziem Austrumu partnervalstu studentiem un jaunajiem speciālistiem ir apgrūtināta diplomu vai profesionālās kvalifikācijas automātiska atzīšana Eiropas Savienībā, rada nopietnus šķēršļus darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai un labu attiecību veidošanai starp abām iesaistītajām pusēm;
5. norāda, ka Austrumu partnerības valstu sociālekonomisko attīstību ir iespējams ievērojami uzlabot, pateicoties absolventiem, speciālistiem un uzņēmējiem, kuri ieguvuši jaunu pieredzi citas valsts vidē, jo tādējādi ir iespējams rasties jaunām idejām un procesiem, tiek veicināta vērtību un zinātnes izplatīšanās, nostiprinātas vietējās augstskolas, piesaistīta ārvalstu investoru uzticēšanās un veicināta stagnācijas novēršana;
6. uzskata, ka ir ārkārtīgi nepieciešams pretoties t. s. smadzeņu aizplūdes tendencei, kad talantīgi Austrumu partnerības valstu jaunieši atstāj savu valsti, lai dotos uz Rietumu valstīm, kā rezultātā no Austrumu partnerības valstīm "aizplūst" zināšanas, kas tām ir ļoti vajadzīgas, lai nodrošinātu pozitīvas pārmaiņas sabiedrībā un ilgtspējīgu attīstību;

7. uzsver, ka visām Austrumu partnerībā iesaistītajām pusēm ir gan likumdošanā, gan praksē jānodrošina neierobežota augstākās izglītības pieejamība visiem iedzīvotājiem, nepieļaujot nekādu diskrimināciju dzimuma, reliģiskās pārliecības, etniskās piederības vai politisko uzskatu dēļ; norāda, ka augstskolas ir vispārāztītas vietas, kur notiek mācīšanās un valda vārda brīvība, un ka vislabākais līdzeklis, kā panākt akadēmisko izcilību, ir aizsargāt studentus pret jebkādam iespējamām vajāšanas vai aizskaršanas izpausmēm;
8. uzskata, ka Komisijas prioritāte būtu sadarboties ar attiecīgajām akadēmiskajām, administratīvajām un pārvaldes iestādēm un studentu organizācijām vai studentu pārstāvjiem, lai akcentētu jautājumus, kas dara bažas Austrumu partnerības valstu studentiem un speciālistiem, noskaidrotu konkrētās problēmas, kas skar šo reģionu, un meklētu tām risinājumus;
9. uzsver, ka Austrumu partnerības valstu valdībām kopā ar augstskolām un par konkrētām reglamentētām profesijām atbildīgajām valsts iestādēm ir pastiprināti jācenšas ieviest pienācīgas kvalitātes kontroles un nodrošināšanas sistēmas, lai saviem pilsoņiem piedāvātu piemērotas iespējas pilnveidot zināšanas un bagātināt pieredzi arī Eiropas Savienībā;
10. ar bažām konstatē, ka dažās izglītības jomās Austrumu partnerības valstīs joprojām vērojams dzimumu līdzsvara trūkums, un uzskata, ka būtu aktīvi jāveicina vienlīdzīga abu dzimumu piekļuve visiem izglītības līmeņiem, it sevišķi augstākajai izglītībai, stimulējot to ar mērķtiecīgu stipendiju piedāvājumu, kas veicinātu pozitīvu diskrimināciju;
11. uzsver, ka patlaban, kad ar visām Austrumu partnerības valstīm, izņemot Baltkrieviju, ir panākta vīzu režīma liberalizācija, ir palielinājies šā reģiona studentu skaits, kuri interesējas par tālākas izglītošanās iespējām Eiropas Savienībā; tādēļ mudina ES iestādes aktivizēt sarunas ar Baltkrieviju par vīzu režīma liberalizāciju nolūkā palielināt studentu mobilitāti starp ES un visām Austrumu partnerības valstīm bez izņēmumiem;
12. uzsver, ka augstskolu neatkarība un pilnīga nodalīšana no valsts un politikas ir svarīgākie pamatnosacījumi efektīvas, ES standartiem atbilstošas izglītības sistēmas veidošanai; uzsver, ka nepieciešams solis šajā virzienā ir taisnīga augstskolu finansēšana, kurai nevajadzētu būt nekādi saistītai ar valsti vai politiku, bet gan ar darbības efektivitāti, studentu skaitu un akadēmiskajiem rezultātiem;
13. aicina Austrumu partnerības valstu augstskolas pielāgot to piedāvātās studiju programmas darba tirgus vajadzībām;
14. aicina gan Eiropas Savienības, gan Austrumu partnerības valstu augstskolas aktīvi meklēt savstarpējas sadarbības iespējas, apmainīties ar pieredzi un izveidot pastāvīga dialoga mehānismus, lai veicinātu pozitīvas pārmaiņas Austrumu partnerības valstīs;
15. atzīst ENIC/NARIC tīkla svarīgo lomu dažādos akadēmiskās atzišanas un reglamentēto un nereglamentēto profesiju atzišanas aspektos un uzskata, ka ir nepieciešams veicināt šā tīkla turpmāku attīstību, tostarp arī pilnveidojot nacionālo centru darbību un lomu Austrumu partnerības valstīs;

Augstākās izglītības diplomu Boloņas procesa ietvaros

16. atzinīgi vērtē to, ka visas Austrumu partnerības valstis ir Eiropas augstākās izglītības telpas dalībvalstis un ka, neraugoties uz dažādām atšķirībām Boloņas procesa principu īstenošanā, tās visas tiecas sasniegt tos pašus augstākās izglītības standartus, kādi eksistē pārējā Eiropas Savienībā (standartus un pamatnostādnes kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*EHEA-ESG*)), un ka galvenajam mērķim visā Eiropas augstākās izglītības telpā vajadzētu būt automātiskai un tūlītējai visu augstākās izglītības diplomu atzišanai;
17. atzinīgi vērtē 2015. gada Ministru konferencē pieņemto lēmumu par Baltkrievijas pievienošanos Eiropas augstākās izglītības telpai, šajā notikumā pavērsienā saskatot pierādījumu tam, cik iekļaujošs ir Boloņas process; mudina Baltkrieviju panākt savas augstākās izglītības sistēmas un prakses saderīgumu ar pārējām Eiropas augstākās izglītības telpas dalībvalstīm;
18. uzskata, ka Austrumu partnerības valstis pareizi īsteno Boloņas procesa instrumentus, it sevišķi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru (*EQF*) un Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu (*ECTS*), proti, tās patlaban saskaņoti ar Boloņas instrumentiem ievieš valsts kvalitātes ietvarstruktūras (*NQF*) un valsts kredītpunktu pārneses sistēmas (*NCTS*), un ka, neraugoties uz to, ka vēl nepieciešami daži uzlabojumi, šiem kritērijiem – kuri jāatzīst attiecīgajām ES iestādēm Eiropas atzišanas telpā (*EAR*) attiecībā uz augstākās izglītības diplomu automātisku atzišanu – vajadzētu nodrošināt atzīto diplomu daudzuma pieaugumu un atzišanas procesa straujāku norisi Austrumu partnerības valstu studentiem;

19. uzsver, ka ir nepieciešams pastiprināt pieredzes apmaiņas nolūkos īstenotu sadarbību starp Eiropas Savienības un Austrumu partnervalstu izglītības iestādēm, ņemot vērā to, ka ar citās valstīs iegūtu izglītības dokumentu atzīšanu lielākajā daļā valstu nodarbojas tieši izglītības iestādes;
20. atzīst, ka valstu izdevumi augstākās izglītības jomā Austrumu partnerības valstīs ievērojami atšķiras un gluži tāpat tas ir arī pašās Eiropas Savienības dalībvalstīs; tomēr pauž nožēlu par to, ka daudzās Austrumu partnerības valstīs un to ES kaimiņvalstīs IKP procentuālā daļa, kas tiek tērēta augstākajai izglītībai, ir viena no zemākajām visā Eiropas augstākās izglītības telpā un līdz ar to nodrošināt pienācīgu attīstību šajā jomā ir grūti vai neiespējami;
21. norāda, ka Austrumu partnerības valstīs lielākoties pieturas pie Boloņas procesā noteiktās struktūras, kura paredz trijus augstākās izglītības ciklus (bakalaura studijas, maģistra studijas un doktorantūras studijas) – kaut arī tās īstenošana Eiropas augstākās izglītības telpā nenorisinās identiski –, taču problemātiski ir tas, ka šajās valstīs izteikti nepietiek doktorantūras skolu vai arī studentiem nav pieejams finansējums, kas ir galvenais iemesls tam, kāpēc lielākā daļa potenciālo kandidātu meklē iespējas studēt doktorantūrā citviet;
22. uzsver – tā kā augstākās izglītības iestādes lielā mērā pašas ir galvenās struktūras, kas ir atbildīgas par to, lai kvalitātes kontroles kritēriji un diplomu izsniegšanas procedūras atbilstu Boloņas procesa principiem un Lisabonas konvencijai, ir ārkārtīgi nepieciešams, lai Austrumu partnerības valstīs veidotos autonomākas un ietekmīgākas augstākās izglītības iestādes, un aicina Komisiju un EĀDD izskatīt, ar kādiem līdzekļiem būtu iespējams kopīgi ar valstu iestādēm veicināt šādu attīstību;
23. mudina gan Austrumu partnerības valstu, gan arī Eiropas Savienības dalībvalstu valdības un parlamentus strādāt pie Lisabonas konvencijas principu labākas īstenošanas valstu tiesību aktos gan attiecībā uz valstī izsniegto diplomu kvalitāti, gan arī attiecībā uz ārvalstīs iegūtu kvalifikāciju automatiskas atzīšanas vienkāršošanu;
24. norāda, ka galvenie iemesli, kas liedz daudzām ES struktūrām automatiski atzīt Austrumu partnerības valstīs piešķirtas kvalifikācijas, ir tādu iestāžu pastāvēšana, kuras darbojas kā diplomu izsniegšanas vai akreditāciju piešķiršanas konveijeri, kā arī salīdzināmu, savietojamu un saderīgu valsts sistēmu neesamība attiecībā uz Boloņas procesa un EHEA instrumentu ieviešanu;
25. aicina valdības abpusēji pastiprināt centienus nodrošināt uzticēšanos augstākās izglītības sistēmai, it sevišķi nodrošinot godīgu konkurenci studentu uzņemšanā un eksāmenu norisē, līdzvērtīgu piekļuvi resursiem un aprikojumam, vienlīdzīgas tiesības saņemt stipendijas un, pats galvenais, to, lai diplomu tiktu izsniegti tikai tiem studentiem, kuri izpildījuši visas attiecīgās kvalifikācijas piešķiršanai nepieciešamās prasības un sasnieguši EQF noteiktos mācību rezultātus;
26. uzstājīgi aicina visas ES struktūras, taču arī augstskolas izskatīt un noteikt konstruktīvus veidus, kā atbalstīt studentus no Austrumu partnerības valstīm, palielinot šo valstu studentiem paredzēto akadēmisko stipendiju daudzumu un pieejamību, izmantojot dažādus Savienības instrumentus, taču mudinot arī valstu valdības, fondus un NVO pievērsties vajadzībām, kādas ir raksturīgas Austrumu partnerības valstu studentiem, kuri bieži vien nāk no nelabvēlīgiem ekonomiskajiem apstākļiem un kuriem, neraugoties uz izcilām akadēmiskajām spējām, ir finansiālas grūtības studēt Eiropas Savienībā;
27. atzinīgi vērtē to, ka Austrumu partnervalstis aktīvi piedalās Erasmus+ un uzrāda ļoti labu budžeta līdzekļu apguves spēju; tādēļ pauž nožēlu par to, ka finansējums, kas Austrumu partnervalstīm šajās programmās pieejams laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam, ir palicis aptuveni tāds pats kā iepriekšējā finansēšanas periodā;
28. uzskata, ka plašākas sadarbības veicināšanas nolūkā ir ārkārtīgi svarīgi atbalstīt finanšu resursu pieejamību tādām ES stipendiju programmām kā Erasmus+, mērķtiecīgi paredzot resursus tieši Austrumu partnervalstu studentiem un izveidojot ES finansēšanas shēmās atsevišķu nodaļu šim gan stratēģiskā ziņā, gan no kultūras viedokļa Savienībai ārkārtīgi nozīmīgajam reģionam;

Profesionālā kvalifikācija un darba pieredze

29. uzskata, ka savstarpēja profesionālo kvalifikāciju atzīšana ir nepieciešama, lai spertu dažus izšķirīgi svarīgus soļus Austrumu partnerības projekta abu pušu attīstībā, tostarp uzlabojot īslaicīgu mobilitāti profesionālās specializācijas nolūkā un tādējādi paverot Austrumu partnervalstu pilsoņiem iespējas apgūt jaunas prasmes, kuras izmantojamas gan profesionālā snieguma uzlabošanai, šiem cilvēkiem atgriežoties savā valstī, gan arī būtiska darbaspēka deficīta novēršanai abās iesaistītajās pusēs;

30. norāda – kaut gan profesionālā kvalifikācija ir cieši saistīta ar diplomu atzīšanas uzlabojumiem Boloņas procesa ietvaros, tomēr patlaban neeksistē konkrēts dokuments, kas līdzīgi Direktīvai 2013/55/ES, ar kuru šis jautājums ir regulēts Eiropas Savienībā, Eiropas Ekonomikas zonā un Šveicē, aptvertu arī Austrumu partnerības valstis; tāpēc rosina uzņemties jaunas iniciatīvas, kuru mērķis būtu šai prioritātei piešķirt patiesi kontinentālu dimensiju;
 31. aicina Komisiju un EĀDD kopā ar Austrumu partnerības valstu valdībām izskatīt iespēju radīt jaunu Eiropas kaimiņattiecību satvaru, lai paplašinātu Eiropas profesionālās kartes (EPC) instrumenta aptverto teritoriju, iekļaujot tajā arī šos partnerus; pauž cerību, ka minētais instruments Eiropā un tās apkaimē ļaus panākt jaunu, dinamiskāku profesionālo mobilitāti, novērst profesionālās sagatavotības līmeņa atšķirības dažādās profesijās un nodrošināt visām pusēm izdevīgus rezultātus;
 32. uzsver, ka jebkurai sadarbībai, kas tiek īstenota ar mērķi savstarpēji atzīt profesionālo kvalifikāciju, vajadzētu būt vērstai uz to, lai no tās gūtu labumu abu pušu speciālisti, kam tādējādi tiktu dotas iespējas pilnveidot savas prasmes un praktisko pieredzi un piedalīties mobilitātē, vienlaikus neapdraudot darbaspēka pieejamību Austrumu partnerības valstīs un neizraisot līdzsvara trūkumu Eiropas Savienībā;
 33. prasa izstrādāt vienotu pieeju profesionālās kvalifikācijas atzīšanas procedūru norisei un mudina Austrumu partnerības valstu valdības izstrādāt un ieviest uzticamas un pārredzamas procedūras profesionālo kvalifikāciju atzīšanai, pirmām kārtām attiecībā uz reglamentētajām profesijām;
 34. uzskata, ka kvalificētu darbinieku profesionālās pieredzes savstarpēja atzīšana ir būtiski svarīgs elements, lai Eiropā attīstītu dinamisku darba tirgu, un ka būtu jāizveido pamatkritēriji, ko varētu izmantot dalībvalstīs un citi partneri, lai reģistrētu un kvantitatīvi novērtētu darbinieku gūtu nozīmīgu darba pieredzi;
 35. uzskata, ka līdzās tādu kritēriju izmantošanai, kas saistīti ar kvalitāti, pārredzamību un integritāti, ES dalībvalstīm un Austrumu partnerības valstīm būtu jānodrošina, ka valstu iestādes, kuras nodarbojas ar profesionālās kvalifikācijas jautājumiem, kā arī apvienības un darba devēju federācijas, kuru darbība ir saistīta ar darba pieredzes atzīšanu, dara visu iespējamo, lai nepieļautu nekāda veida diskrimināciju jebkādu motīvu dēļ (dzimums, reliģiskā pārliecība, etniskā piederība vai izcelsmes valsts, tostarp jebkura no Austrumu partnerības valstīm);
 36. uzdod līdzpriekšsēdētājiem nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, EĀDD, kā arī ES dalībvalstu un Austrumu partnerības valstu valdībām un parlamentiem.
-

EURONEST PARLAMENTĀRĀS ASAMBLEJAS REZOLŪCIJA ⁽¹⁾**par Nadjas Savčenko lietu**

(2016/C 193/05)

EURONEST PARLAMENTĀRĀ ASAMBLEJA,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 30. aprīļa rezolūciju par Nadjas Savčenko lietu ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta citas agrākās rezolūcijas, kurās ir pieminēta Nadja Savčenko,
 - ņemot vērā *Euronest* parlamentārās asamblejas 2015. gada 17. marta rezolūciju par Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu un vajadzību pēc steidzama šā konflikta miermīlīga noregulējuma,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja *Martin Schulz* 2016. gada 17. marta paziņojumu,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* paziņojumus, jo īpaši 2016. gada 7., 9. un 10. marta paziņojumus,
 - ņemot vērā 2015. gada 12. februāra “Pasākumu kopumu Minskas vienošanos īstenošanai”,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes 2015. gada 17. februāra rezolūciju 2202 (2015), ar kuru tika apstiprinātas Minskas vienošanās,
 - ņemot vērā starptautisko humanitāro tiesību normas un jo īpaši 1949. gada 12. augusta Trešo Ženēvas konvenciju par attieksmi pret karagūstekņiem,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas (*PACE*) rezolūciju Nr. 2034 (2015),
- A. tā kā Krievijas vadītie kaujinieki Ukrainas teritorijā sagūstīja Ukrainas armijas piloti Nadju Savčenko un nelegāli aizveda viņu uz Krieviju, kur viņu turēja viesnīcā kā “viesnīcas apmeklētāju” un liedza sazināties ar viņas ģimeni, un pēc tam bez pamata viņu vietējās varas iestādes apsūdzēja slepkavībā;
- B. tā kā *Nadiya Savchenko* ir izcila militārpersona, kurai ir leitnanta pakāpe un kura bija pirmā sieviete, kas iestājās Ukrainas Gaisa spēku akadēmijā, un viņa bija vienīgā sieviete, kas dienēja Irākas miera uzturēšanas spēkos un brīvprātīgi pieteicās piedalīties Austrumukrainas terorisma apkarošanas operācijās;
- C. tā kā *Nadiya Savchenko* ir ievēlta par Ukrainas *Verkhovna Rada* deputāti un viņas apcietinājuma laikā ir iecelta par Ukrainas pārstāvi Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā (*PACE*); tā kā *PACE* rezolūcijā 2034 (2015) ir pieprasīts, lai viņa tiktu nekavējoties atbrīvota un tiktu ievērota viņas parlamentārā imunitāte, tostarp, lai to ievērotu Krievijas Federācija, kas ir Eiropas Padomes dalībvalsts;
- D. tā kā Krievijas Federācijai nav nekādu tiesību sagūstīt, apcietināt, apsūdzēt vai tiesāt Ukrainas pilsoni par to, ka Ukrainas teritorijā esot izdarīti noziedzīgi nodarījumi;
- E. tā kā valsts prokuratūra regulāri mainīja savu argumentāciju attiecībā uz apsūdzības punktiem un galīgā sprieduma pieņemšana tika negaidīti atlikta divreiz;
- F. tā kā, neskatoties uz Nadjas Savčenko slikto veselību, nedz ārstiem, nedz viņas mātei nav atļauts viņu apmeklēt; tā kā ārstiem no Ukrainas un Ukrainas Parlamenta deputātiem tika likti nopietni šķēršļi brīdī, kad viņi mēģināja šķērsot robežu;
- G. tā kā Nadja Savčenko tika uzaicināta kā goda viesi uz *Euronest* parlamentārās asamblejas Sieviešu forumu,

⁽¹⁾ Pieņemta 2016. gada 22. martā Briselē Beļģijā⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0186.

1. nosoda Krievijas Federāciju par Nadjas Savčenko nolaupīšanu un nelikumīgu pārvešanu no Ukrainas teritorijas uz Krieviju un viņas turēšanu apcietinājumā gandrīz divus gadus;
 2. prasa, lai Krievijas Federācija nekavējoties un neizvirzot nekādus nosacījumus atbrīvotu Nadju Savčenko;
 3. prasa, lai Krievijas Federācija pilnībā ievērotu Minskas vienošanos; atgādina, ka saskaņā ar Minskas vienošanos Krievija ir uzņēmusies saistības apmainīties ar nelikumīgi apcietinātām personām; tādēļ uzskata, ka Krievijai nav nedz juridiska pamata, nedz jurisdikcijas ierosināt juridisku procesu pret Ukrainas pilsoni, jo īpaši Nadjas Savčenko lietā, jo viņu sagūstīja un ieslodzīja, izvirzot nepatiesas apsūdzības par to, ka Ukrainas teritorijā esot izdarīti noziedzīgi nodarījumi;
 4. uzskata, ka Nadjas Savčenko kā karagūsteknes ieslodzīšana cietumā Krievijā ir Ženēvas 1949. gada konvencijas pārkāpums;
 5. atgādina Krievijai par tās starptautiskajām saistībām ievērot PACE locekļu imunitāti;
 6. atgādina, ka Krievijas Federācija ir pilnībā atbildīga par Nadjas Savčenko veselību un labklājību; mudina Krievijas iestādes atļaut Ukrainas ārstiem viņu apmeklēt;
 7. mudina Krievijas Federāciju rīkoties saskaņā ar tās starptautiskajām saistībām un atbrīvot Nadju Savčenko, Oļegu Sentsovu un Oleksandru Kolčenko, un citus Ukrainas pilsoņus, un garantēt viņu drošu atgriešanos Ukrainā; mudina Krievijas tiesu un tiesībsardzības iestādes savus pienākumus turpmāk veikt objektīvi un neatkarīgi;
 8. mudina ES izstrādāt tādu personu sarakstu, kas ir atbildīgas par Nadjas Savčenko nelikumīgo apcietināšanu un kurām tiktu piemēroti ES ierobežojumi;
 9. uzdod līdzpriekšsēdētājiem šo rezolūciju nosūtīt Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestam, kā arī dalībvalstu un Austrumu partnerības valstu valdībām un parlamentiem.
-

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV